

**قانون اصلاح موادي از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادي،
اجتماعي و فرهنگي جمهوري اسلامي ايران و اجراء
سياستهاي كلي اصل چهل و چهارم
(44) قانون اساسي**

جناب آقاي دكتور محمود احمدي نژاد

رياست محترم جمهوري اسلامي ايران

عطف به نامه شماره 36466/22814 مورخ 1386/2/18 در اجراء اصل يكصد و بيست و سوم (123) قانون اساسي جمهوري اسلامي ايران قانون اصلاح موادي از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادي، اجتماعي و فرهنگي جمهوري اسلامي ايران و اجراء سياستهاي كلي اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسي مصوب جلسه علني روز دوشنبه مورخ 1386/11/8 مجلس شوراي اسلامي كه با عنوان لايحه يك فوريتي اجراء سياستهاي كلي اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسي جمهوري اسلامي ايران و واگذاري فعاليتها و بنگاههاي دولتي به بخش غيردولتي به مجلس شوراي اسلامي تقديم و مطابق اصل يكصد و دوازدهم (112) قانون اساسي جمهوري اسلامي ايران به مجمع محترم تشخيص مصلحت نظام ارسال گرديده بود با تأييد آن مجمع به پيوست ابلاغ مي گردد.

رئيس مجلس شوراي اسلامي - علي لاريچاني

1387/5/12

شماره 67428

وزارت امور اقتصادي و دارايي

قانون اصلاح موادي از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادي، اجتماعي و فرهنگي جمهوري اسلامي ايران و اجراء سياستهاي كلي اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسي كه در جلسه علني روز دوشنبه مورخ هشتم بهمن ماه يكهزار و سيصد و هشتاد و شش مجلس شوراي اسلامي تصويب و در تاريخ 1387/3/25 از سوي مجمع تشخيص مصلحت نظام موافق با مصلحت نظام تشخيص داده شد و طي نامه شماره 680/25274 مورخ 1387/4/31 مجلس شوراي اسلامي واصل گرديده است، به پيوست جهت اجراء ابلاغ مي گردد.

رئيس جمهور - محمود احمدي نژاد

قانون اصلاح موادي از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادي، اجتماعي و

فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجراء سياست‌هاي كلي اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسي

فصل اول - تعاريف

ماده 1- در این قانون اصطلاحات زیر در معاني مشروح مربوط به کار برده

مي‌شود:

- 1- بازار: به فضايي جغرافيايي يا مجازي اطلاق مي‌شود که در آن خريداران و فروشندگان، کالاها و خدمات مشابه يا جانشين نزديک را مبادله مي‌کنند.
- 2- کالا: هرشيء منقول و يا غيرمنقول که مي‌تواند مورد مبادله و استفاده قرار گیرد.
- 3- خدمت: محصول غيرملموسي که استفاده از آن از فرايند توليد آن قابل تفکيک نيست.
- 4- بنگاه: واحد اقتصادي که در توليد کالا يا خدمت فعاليت مي‌کند، اعم از آن‌که داراي شخصيت حقوقي يا حقيقي باشد.
- 5- شرکت: شخص حقوقي که با رعايت قانون تجارت يا قانون خاص حسب مورد تشکيل شده باشد.
- 6- سهام‌مديريتي: ميزاني از سهام يک شرکت که دارنده آن طبق اساسنامه اختيار تعيين حداقل يک عضو را در هيأت مديره شرکت دارد.
- 7- سهام‌کنترلي: حداقل ميزان سهام مورد نياز براي آن‌که دارنده آن قادر به تعيين اکثريت اعضاء هيأت مديره شرکت باشد.
- 8- شرکت تعاوني: شخص حقوقي است که با رعايت قانون بخش تعاوني اقتصاد جمهوري اسلامي ايران مصوب 1370 مجلس شوراي اسلامي و موادي از قانون شرکتهای تعاوني مصوب 1350 که نسخ نشده‌است و اصلاحات بعدي آنها تشکيل شده باشد. اين نوع شرکت تعاوني متعارف نيز ناميده مي‌شود.
- 9- شرکت تعاوني سهامي‌عام: نوعي شرکت سهامي‌عام است که با رعايت قانون تجارت و محدوديت‌هاي مذکور در اين قانون تشکيل شده باشد.
- 10- شرکت تعاوني فراگير ملي: نوعي تعاوني متعارف يا سهامي‌عام است که براي فقرزدايي از سه دهک پائين درآمدي تشکيل مي‌شود. عضويت ساير افراد در اين تعاوني آزاد است ولي در بدو تشکيل حداقل هفتاد درصد (70%) اعضاء آن بايد از سه‌دهک پائين درآمدي باشند.
- 11- رقابت: وضعيتي در بازار که در آن تعدادي توليدکننده، خريدار و فروشنده مستقل براي توليد، خريد و يا فروش کالا يا خدمت فعاليت مي‌کنند، به طوري که هيچ‌يک از توليدکنندگان، خريداران و فروشندگان قدرت تعيين قيمت را در بازار نداشته باشند يا براي ورود بنگاهها به بازار يا خروج از آن محدوديتي وجود نداشته باشد.
- 12- انحصار: وضعيتي در بازار که سهم يک يا چند بنگاه يا شرکت توليدکننده، خريدار و فروشنده از عرضه و تقاضاي بازار به ميزاني باشد که قدرت تعيين قيمت و يا مقدار را در بازار داشته باشد، يا ورود بنگاههاي جديد به بازار يا خروج از آن با محدوديت

مواجهه باشد.

13- انحصار طبیعی: وضعیتی از بازار که يك بنگاه به دليل نزولي بودن هزینه متوسط، مي‌تواند کالا يا خدمت را به قيمتي عرضه کند که بنگاه ديگري با آن قيمت قادر به ورود يا ادامه فعاليت در بازار نباشد.

14- انحصار قانوني: وضعیتی از بازار که به موجب قانون، توليد، فروش و يا خريد کالا و يا خدمت خاص در انحصار يك يا چند بنگاه معين قرار مي‌گيرد.

15- وضعيت اقتصادي مسلط: وضعیتی در بازار که در آن توانايي تعيين قيمت، مقدار عرضه يا تقاضاي کالا يا خدمت يا شرايط قرارداد در اختيار يك يا چند شخص حقيقي و يا حقوقی قرار گيرد.

16- ادغام: اقدامی که براساس آن چند شرکت، ضمن محو شخصيت حقوقی خود، شخصيت حقوقی واحد و جديدي تشكيل دهند يا در شخصيت حقوقی ديگري جذب شوند.

17- تجزيه: اقدامی که براساس آن يك شرکت ضمن محو شخصيت حقوقی خود دو يا چند شخصيت حقوقی جديد تشكيل دهد.

18- بنگاه يا شرکت کنترل‌کننده: بنگاه يا شرکتي که از طريق تملك تمام يا قسمتي از سهام يا سرمايه يا مديريت و يا از طرق ديگر، فعاليتهاي اقتصادي بنگاهها يا شرکتهای ديگر را در يك بازار کنترل مي‌کند.

19- مديران شرکت: اعضاء هيأت مديره، مدير عامل و افراد داراي عناوين مشابه يا هر شخص ديگري که مسؤليت تصميم‌گيري در شرکت، به موجب قانون و يا اساسنامه آن، يا به موجب حکم دادگاه و يا مراجع ذيصلاح قانوني به آنها واگذار شده باشد.

20- اخلال در رقابت: مواردی که موجب انحصار، احتکار، افساد در اقتصاد، اضرار به عموم، منتهی شدن به تمرکز و تداول ثروت در دست افراد و گروههای خاص، کاهش مهارت و ابتکار در جامعه و يا سلطه اقتصادي بيگانه بر کشور شود.

فصل دوم - قلمرو فعاليتهاي هر يك از بخش‌های دولتي، تعاوني و

خصوصي

ماده 2- فعاليتهاي اقتصادي در جمهوري اسلامي ايران شامل توليد، خريد و يا فروش کالاها و يا خدمات به سه گروه زير تقسيم مي‌شود:
گروه يك - تمامی فعاليتهاي اقتصادي به جز موارد مذکور در گروه دو و سه اين ماده.

گروه دو- فعاليتهاي اقتصادي مذکور در صدر اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسي به جز موارد مذکور در گروه سه اين ماده.

گروه سه- فعاليتها، مؤسسات و شرکتهای مشمول اين گروه عبارتند از:

- 1) شبکه‌های مادر مخابراتي و امور واگذاري بسامد(فرکانس)،
- 2) شبکه‌های اصلي تجزيه و مبادلات و مديريت توزيع خدمات پایه پستي،

3) تولیدات مجرمانه یا ضروری نظامی، انتظامی و امنیتی به تشخیص فرماندهی کل نیروهای مسلح،

4) شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های استخراج و تولید نفت خام و گاز،

5) معادن نفت و گاز،

6) بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بانک ملی ایران، بانک سپه، بانک صنعت

و معدن، بانک توسعه صادرات، بانک کشاورزی، بانک مسکن و بانک توسعه تعاون،

7) بیمه مرکزی و شرکت بیمه ایران،

8) شبکه‌های اصلی انتقال برق،

9) سازمان هواپیمایی کشوری و سازمان بنادر و کشتیرانی جمهوری

اسلامی ایران،

10) سدها و شبکه‌های بزرگ آبرسانی،

11) رادیو و تلویزیون،

تشخیص، انطباق و طبقه‌بندی فعالیتها و بنگاههای اقتصادی موضوع این ماده با

هر يك از سه گروه به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی ظرف شش ماه به تصویب

هیأت وزیران می‌رسد و در مورد بند (3) گروه سه، مصوبه هیأت وزیران باید به تصویب

فرماندهی کل نیروهای مسلح برسد.

ماده 3- قلمرو فعالیتها اقتصادی دولت به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف - مالکیت، سرمایه‌گذاری و مدیریت برای دولت در آن دسته از بنگاههای

اقتصادی که موضوع فعالیت آنها مشمول گروه يك ماده (2) این قانون است، اعم

از طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای، تأسیس مؤسسه و یا شرکت دولتی، مشارکت

با بخش‌های خصوصی و تعاونی و بخش عمومی غیر دولتی، به هرنحوه و به هر میزان

ممنوع است.

تبصره 1- دولت مکلف است سهم، سهم‌الشرکه، حق تقدم ناشی از سهام و

سهم‌الشرکه، حقوق مالکانه، حق بهره‌برداری و مدیریت خود را در شرکتها، بنگاهها و

مؤسسات دولتی و غیردولتی که موضوع فعالیت آنها جزء گروه يك ماده (2) این قانون

است، تا پایان قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری

اسلامی ایران به بخش‌های خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی واگذار نماید.

تبصره 2- تداوم مالکیت، مشارکت و مدیریت دولت در بنگاههای مربوط به گروه

يك ماده (2) این قانون و بعد از انقضاء قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و

فرهنگی جمهوری اسلامی و یا شروع فعالیت در موارد ضروری تنها با پیشنهاد دولت و

تصویب مجلس شورای اسلامی و برای مدت معین مجاز است.

تبصره 3- در مناطق کمتر توسعه یافته و یا در زمینه فناوریهای نوین و صنایع

پرخطر، دولت می‌تواند برای فعالیتها گروه يك ماده (2) از طریق سازمانهای توسعه‌ای

مانند سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران تا سقف چهل و نه درصد (49%) با

بخش‌های غیر دولتی مشترکاً سرمایه‌گذاری کند. در این موارد دولت مکلف است سهام

دولتی را در بنگاه جدید حداکثر ظرف سه سال پس از بهره‌برداری به بخش غیر دولتی

واگذار کند.

ب - دولت مکلف است هشتاد درصد (80%) از ارزش مجموع سهام بنگاه‌های دولتی در هر فعالیت مشمول گروه دو ماده (2) این قانون به استثناء راه و راه‌آهن را به بخش‌های خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی واگذار نماید.

تبصره 1- دولت مجاز است به منظور حفظ سهم بهینه بخش دولتی در فعالیتهای گروه دو ماده (2) این قانون با توجه به حفظ حاکمیت دولت، استقلال کشور، عدالت اجتماعی و رشد و توسعه اقتصادی به میزانی سرمایه‌گذاری نماید که سهم دولت از بیست درصد (20%) ارزش این فعالیتها در بازار بیشتر نباشد.

تبصره 2- بخشهای غیردولتی مجاز به فعالیت در زمینه راه و راه‌آهن هستند. سهم بهینه بخشهای دولتی و غیردولتی در فعالیتهای راه و راه‌آهن مطابق آئین‌نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد مشترک وزارت راه و ترابری و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب شورای عالی اجراء سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسی خواهد رسید.

تبصره 3- دولت مکلف است در حد مقابله با بحران نسبت به تأمین کالاهای اساسی مانند گندم و سوخت برای مدت معین، تمهیدات لازم را بیندیشد.
ج - سرمایه‌گذاری، مالکیت و مدیریت در فعالیتهای و بنگاههای مشمول گروه سه ماده (2) این قانون منحصراً در اختیار دولت است.

تبصره 1- خرید خدمات مالی، فنی، مهندسی و مدیریتی از بنگاههای بخش‌های غیردولتی در فعالیتهای گروه سه ماده (2) این قانون به شرط حفظ مالکیت صد درصد (100%) دولت طبق آئین‌نامه‌ای که ظرف مدت شش‌ماه به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی با هماهنگی دستگاههای ذیربط به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، مجاز است.

آئین‌نامه مربوط به کالاها و خدمات نظامی، انتظامی و امنیتی نیروهای مسلح و امنیتی حداکثر ظرف مدت سه ماه توسط وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تهیه و جهت تصویب به فرماندهی کل نیروهای مسلح تقدیم خواهد شد.

تبصره 2- فعالیتهای حوزه‌های سلامت، آموزش و تحقیقات و فرهنگ مشمول این قانون نیست و هرگونه توسعه توسط بخشهای دولتی و غیردولتی و همچنین هرگونه واگذاری به بخش غیردولتی در این حوزه‌ها مطابق لایحه‌ای خواهد بود که ظرف مدت یک‌سال از ابلاغ این قانون به تصویب مجلس شورای اسلامی می‌رسد.

ماده 4- قلمرو فعالیتهای اقتصادی بخش غیردولتی به شرح زیر تعیین می‌شود :
الف - سرمایه‌گذاری، مالکیت و مدیریت در فعالیتهای گروه یک ماده (2) این قانون منحصراً در اختیار بخش غیردولتی است.

تبصره - ورود دولت در این فعالیتها با رعایت تبصره‌های (2) و (3) بند (الف) ماده (3) این قانون مجاز است.

ب - سرمایه‌گذاری، مالکیت و مدیریت در فعالیتهای گروه دو ماده (2) این قانون برای بخش‌های خصوصی، تعاونی و مؤسسات عمومی غیردولتی مجاز است.

ج - فعالیت بخشهای خصوصی و تعاونی و عمومی غیردولتی در موارد مشمول گروه سه ماده (2) این قانون با رعایت تبصره (1) بند «ج» ماده (3) این قانون مجاز است.

ماده 5 - بانکهای غیر دولتی و مؤسسات مالی و اعتباری و سایر بنگاههای واسطه پولی که قبل و بعد از تصویب این قانون تأسیس شده یا می‌شوند و بانکهای دولتی که سهام آنها واگذار می‌شود صرفاً در قالب شرکتهای سهامی عام و تعاونی سهامی عام مجاز به فعالیت هستند. سقف مجاز تملک سهام به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم برای هر شرکت سهامی عام یا تعاونی سهامی عام یا هر مؤسسه و نهاد عمومی غیردولتی ده درصد (10%) و برای اشخاص حقیقی و سایر اشخاص حقوقی پنج درصد (5%) تعیین می‌شود. معاملات بیش از سقفهای مجاز در این ماده توسط هر یک از اشخاص مذکور باطل و ملغی‌الأثر است. افزایش سقف سهم مجاز از طریق ارث نیز مشمول این حکم است و وراث و یا اولیاء قانونی آنها ملزم به فروش مازاد بر سقف، ظرف مدت دو ماه پس از صدور گواهی حصر وراثت خواهند بود. افزایش قهری سقف مجاز سهام به هر طریق دیگر باید ظرف مدت سه‌ماه به سقفهای مجاز این ماده کاهش یابد.

تبصره 1 - اشخاص حقیقی سهامدار بنگاههای موضوع این ماده و اعضاء خانواده آنها شامل همسر، فرزندان و همسران آنان، برادر، خواهر، پدر و مادر منحصراً تا سقفی مجاز هستند سهام داشته باشند که نتوانند مشترکاً بیش از یک عضو هیأت مدیره را در این بنگاه تعیین کنند.

تبصره 2 - دولت مکلف است با پیشنهاد بانک مرکزی که به تأیید شورای پول و اعتبار می‌رسد، اقدامات قانونی لازم را ظرف مهلت سه ماه در خصوص نحوه تأسیس و اداره بنگاههای موضوع این ماده به انجام رساند.

تبصره 3 - بنگاههای غیر دولتی موجود موضوع این قانون موظفند ظرف یک‌سال از تاریخ تصویب این قانون خود را با شرایط این ماده تطبیق دهند.

تبصره 4 - تعاونی‌های اعتباری قرض‌الحسنه و صندوق‌های قرض‌الحسنه‌ای که منحصراً به امر قرض‌الحسنه می‌پردازند، از شمول این ماده مستثنی بوده و تابع مقررات خود می‌باشند.

ماده 6 - مؤسسات عمومی غیردولتی موضوع ماده (5) قانون محاسبات عمومی مصوب 1366 و اصلاحات بعدی آن و شرکتهای تابعه و وابسته آنها حق مالکیت مستقیم و غیرمستقیم مجموعاً حداکثر تا چهل درصد (40%) سهم بازار هر کالا و یا خدمت را دارند.

تبصره 1 - تأدیه بدهی‌های دولت به این مؤسسات، نهادها و شرکتهای از طریق واگذاری سهام موضوع این قانون تنها با رعایت سقفهای مقرر در این قانون مجاز است.

تبصره 2 - وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است بر حسن اجرای این ماده و تبصره آن نظارت کند و در صورت مشاهده موارد مغایر، آن را به شورای عالی اجراء

سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (44) جهت اتخاذ تصمیم اعلام نماید.

ماده 7- به منظور تسهیل و تسریع در امر سرمایه‌گذاری و صدور مجوز فعالیت‌های اقتصادی برای بخش‌های غیردولتی در قلمروهای مجاز، دستگاه‌های دولتی موضوع ماده (86) این قانون، شوراهای اسلامی شهر، شهرداریها و مجامع و اتحادیه‌های صنفی موظفند ترتیبی اتخاذ نمایند تا کلیه مقررات ناظر بر صدور پروانه‌ها و مجوزهای سرمایه‌گذاری و کسب و کار با رویکرد حذف مجوزهای غیرضروری، تسهیل شرایط دریافت مجوزها و شفاف‌سازی فعالیت‌های اقتصادی حداکثر ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون به گونه‌ای اصلاح، تهیه و تدوین شود که پاسخ متقاضی حداکثر ظرف ده روز از تاریخ ثبت درخواست توسط مرجع ذی‌ربط کتباً داده شود. در صورت مثبت بودن پاسخ، مرجع ذی‌ربط موظف است فهرست مدارک مورد نیاز و عنداللزوم صورت هزینه‌های قانونی را کتباً به متقاضی اعلام و پس از دریافت مدارک کامل و اسناد واریز وجوه مورد نیاز به حساب‌های اعلام شده، حداکثر ظرف یک‌ماه نسبت به انجام کار، صدور پروانه، مجوز یا عقد قرارداد با متقاضی، اقدام نماید. چنانچه هریک از مراجع مسؤول صدور پروانه یا مجوز طی یک‌ماه فوق‌الذکر قادر به انجام تعهد خود نباشد، با موافقت ستاد سرمایه‌گذاری استان برای یک‌بار و حداکثر یک‌ماه دیگر فرصت خواهد یافت.

تبصره 1- در صورت منفی بودن پاسخ، مرجع ذی‌ربط موظف است علت را به صورت مستند و مکتوب به متقاضی اعلام نماید.

تبصره 2- در صورت مثبت بودن پاسخ، چنانچه مرجع ذی‌ربط در پایان مدت اعلام شده به تعهد خود عمل ننماید و یا در صورت منفی بودن پاسخ، چنانچه متقاضی از پاسخ دریافتی قانع نشود اعتراض متقاضی در ستاد سرمایه‌گذاری استان قابل طرح است.

ستاد سرمایه‌گذاری استان به ریاست استاندار یا معاون برنامه‌ریزی وی و رؤسای سازمان‌های صنایع و معادن، جهاد کشاورزی، کاروا امور اجتماعی، بازرگانی، امور اقتصادی و دارایی و ادارات کل تعاون و حفاظت محیط‌زیست هر استان تشکیل می‌شود. این ستاد مکلف است ظرف مدت پانزده روز از تاریخ دریافت اعتراض، به موضوع در چهارچوب مقررات دستگاه‌های ذی‌ربط رسیدگی و در صورت وارد دانستن اعتراض، رئیس ستاد دستور تجدید رسیدگی به تقاضای متقاضی را صادر می‌کند و فرد یا افراد متخلف را به هیأت تخلفات اداری ذی‌ربط معرفی می‌نماید. چنانچه هیأت، تخلف این‌گونه افراد را تأیید نماید به مجازات‌های مقرر در بندهای «د» به بعد ماده (9) قانون رسیدگی به تخلفات اداری (مصوب 1372/9/7) محکوم خواهند شد. جلسات ستاد با حضور دو سوم اعضاء رسمیت دارد و تصمیمات آن با رأی اکثریت مطلق حاضرین معتبر است.

در مواردی که طرح متقاضی به موافقت دستگاه‌های فرا استانی نیاز داشته باشد به اعتراض وی در هیأتی متشکل از معاونین دستگاه‌های ذی‌ربط فوق‌الذکر به ریاست وزیر امور اقتصادی و دارایی یا معاون وی به ترتیب مقرر در این تبصره رسیدگی خواهد شد.

تبصره 3- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است ظرف شش ماه از تصویب

این قانون با همکاری کلیه مراجع صدور مجوز یا پروانه کاری یا بهره‌برداری یا نظایر آن کتاب راهنمای سرمایه‌گذاری در کلیه فعالیتهای اقتصادی را منتشر و هر شش ماه یکبار با رویکرد تسهیل مقررات و حذف مجوزهای غیر ضروری، آن را مورد تجدید نظر قرار دهد. این کتاب راهنما تنها مستند تعیین تکالیف متقاضیان سرمایه‌گذاری است. هیچ نهاد و مرجعی حق ندارد برای اعطاء مجوز یا پروانه، مدارک یا شرایطی بیشتر از موارد مصرح در آن را مطالبه کند.

تبصره 4- رئیس جمهور موظف است هیأتی را مأمور نظارت بر مقررات‌زدایی و تسهیل شرایط صدور مجوزها و پروانه فعالیتهای اقتصادی نماید. این هیأت مکلف است برای مواردی که تحقق این اهداف محتاج به تغییر قوانین است، لوایح مورد نظر را تهیه و تقدیم هیأت وزیران نماید.

تبصره 5- کلیه مراجعی که به هر نحو مجوز یا پروانه فعالیت اقتصادی صادر می‌کنند، موظفند هر شش ماه یکبار اطلاعات مربوط به مجوزهای صادره و واحدهای فعال در هر کسب و کار را که ورود به آنها به مجوز یا پروانه نیاز دارد در اختیار متقاضیان قرار داده و برای اطلاع عموم منتشر نمایند. آئین‌نامه اجرائی این ماده به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی ظرف مدت سه‌ماه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده 8- هر امتیازی که برای بنگاههای دولتی با فعالیت اقتصادی گروه یک و دو ماده (2) این قانون مقرر شود، عیناً و با اولویت برای بنگاه یا فعالیت اقتصادی مشابه در بخش خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی باید در نظر گرفته شود.

تبصره - دولت مکلف است ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون کلیه امتیازات موجود موضوع این ماده را لغو کند یا تعمیم دهد.

فصل سوم - سیاستهای توسعه بخش تعاون

ماده 9- به منظور افزایش سهم بخش تعاون در اقتصاد کشور به بیست و پنج درصد (25%) تا پایان سال 1393، دولت موظف است اقدامات زیر را معمول دارد:

الف - سند توسعه بخش تعاون توسط وزارت تعاون با همکاری وزارت جهادکشاورزی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت بازرگانی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و اطاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران که در آن مجموعه راهکارهای نیل به سهم بیست و پنج درصد (25%) و مسئولیت هر یک از دستگاهها تعیین شده باشد، تهیه و برای تصویب به هیأت وزیران تقدیم می‌شود. این سند باید مبنای تدوین بودجه‌های سالانه قرار گیرد.

ب - در کلیه مواردی که دولت برای حمایت از بخش غیردولتی مشوقهایی را - به جز مالیاتها - ارائه می‌کند، این حمایت برای تعاونیها بیست درصد (20%) بیش از بخش غیرتعاونی خواهد بود.

ج - علاوه بر حمایت موضوع بند «ب» این ماده، حمایت‌های زیر در شرکتهای تعاونی انجام خواهد گرفت:

1- کمک بلاعوض و پرداخت تسهیلات قرض الحسنه برای تأمین تمام یا بخشی از آورده شرکتهای تعاونی که اعضاء آن در زمان دریافت این حمایت جزء سه دهک اول درآمدی جامعه باشند.

2- تخفیف حق بیمه سهم کارفرما برای اعضاء شاغل در هر تعاونی به میزان بیست درصد (20%).

3- ارائه مشاوره، کمک به ارتقاء بهره‌وری، آموزش کارآفرینی، مهارت، کارآموزی، به صورت رایگان.

4- پرداخت یارانه سود تسهیلات بانکی و سایر هزینه‌های سرمایه‌گذاری اولیه برای راه‌اندازی شرکت تعاونی.

5- کمک به انجام مطالعات، تهیه طرح، راه‌اندازی بانک اطلاعاتی، تملک و آماده‌سازی اراضی.

د- کمک به تشکیل شرکتهای تعاونی سهامی‌عام و تعاونی‌های فراگیرملي برای فقرزدایی و ایجاد و گسترش اتحادیه تعاونی تخصصی.

ه- حمایت مالی برای توانمندسازی اطاقهای تعاون.

و- تأسیس بانک توسعه تعاون با سرمایه اولیه معادل پنج هزار میلیارد ریال از محل حساب ذخیره‌ارزی توسط دولت برای تأمین منابع سرمایه‌ای بخش تعاون.

اساسنامه این بانک حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از تصویب این قانون با رعایت قوانین و مقررات بانکی با پیشنهاد مشترک وزارت تعاون و وزارت امور اقتصادی و دارایی

به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. وزیر تعاون رئیس مجمع عمومی بانک مذکور خواهد بود.

تبصره 1- صندوق تعاون پس از تأسیس بانک توسعه تعاون با اصلاح اساسنامه

به صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون بدون داشتن حق ایجاد شعبه، تبدیل می‌شود. شعب صندوق با کلیه امکانات، دارایی و نیروی انسانی آن به بانک توسعه تعاون

واگذار می‌شود.

تسویه حساب فی‌مابین صندوق و بانک توسط کارگروهی متشکل از وزیر تعاون،

وزیر امور اقتصادی و دارایی، رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ظرف حداکثر سه‌ماه پس از واگذاری شعب انجام می‌گردد.

تبصره 2- سهم دولت از سود قابل تقسیم بانک توسعه تعاون برای تأمین

بخشی از کمک‌های دولت به بخش تعاون صرف می‌شود.

تبصره 3- حمایت‌های مذکور در این ماده مانع از اختصاص سایر حمایت‌های مربوط

به اقشار خاص مثل روستاییان، افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی، ایثارگران و نظایر آن نخواهد بود.

ز- منابع لازم برای اجراء این ماده در بودجه سالانه در ردیف مستقلي تحت عنوان

« شکل‌گیری و توانمند سازی تعاونی‌ها» منظور خواهد شد.

ح- وزارت تعاون موظف است در جهت حذف مداخله دولت در امور اجرائی و

مدیریتی تعاونیها و بهبود سیاست‌های توسعه بخش، با همکاری اطاق تعاون مرکزی

جمهوری اسلامی ایران ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون، نسبت به بازنگری در قوانین و مقررات حاکم بر بخش تعاونی اقدام و لوایح مورد نیاز را به هیأت وزیران پیشنهاد نماید.

ماده 10- کلیه شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی مجازند در بدو تأسیس یا هنگام افزایش سرمایه تا سقف چهل و نه درصد (49%) سهام خود را با امکان اعمال رأی حداکثر تا سی و پنج (35%) کل آراء و تصدی کرسی‌های هیأت مدیره به همین نسبت به شرط عدم نقض حاکمیت اعضاء و رعایت سقف معین برای سهم و رأی هر سهامدار غیرعضو که در اساسنامه معین خواهد شد به اشخاص حقیقی یا حقوقی غیرعضو واگذار نمایند. فروش به اشخاص غیرایرانی باید با رعایت مقررات حاکم بر سرمایه‌گذاری خارجی باشد.

همچنین شرکتهای تعاونی مجازند نسبت به تشکیل اتحادیه‌های تعاونی تخصصی در چهارچوب مواد (61) و (62) قانون شرکتهای تعاونی مصوب سال 1350 و بدون رعایت تبصره «2» ماده (43) قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب 1370 اقدام نمایند. در مجمع عمومی انواع اتحادیه‌های تعاونی میزان رأی اعضاء متناسب با تعداد اعضاء و میزان سهام یا حجم معاملات آنها با اتحادیه یا تلفیقی از آنها وفق اساسنامه تعیین می‌گردد.

معاملات مدیران شرکتهای تعاونی و اتحادیه‌های تعاونی مشمول ماده (129) قانون تجارت خواهد بود.

ماده 11- متن زیر به عنوان تبصره «6» به ماده (105) قانون مالیاتهای مستقیم مصوب 1366 و اصلاحات بعدی آن الحاق می‌گردد:

تبصره 6 - درآمد مشمول مالیات ابرازی شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی متعارف و شرکتهای تعاونی سهامی عام مشمول بیست و پنج درصد (25%) تخفیف از نرخ موضوع این ماده می‌باشد.

ماده 12- وزارت تعاون موظف است تمهیدات لازم را به منظور تشکیل و توسعه تعاونی‌های سهامی عام با رعایت شرایط زیر معمول داشته و بر حسن اجراء آن نظارت نماید:

- 1- حداکثر سهم هر شخص حقیقی، مستقیم و غیرمستقیم در زمان تأسیس و طول فعالیت نباید از نیم درصد سرمایه شرکت تجاوز کند.
- 2- اشخاص حقوقی سهامدار شرکت تعاونی سهامی عام، هرگاه خود شرکت تعاونی فراگیر ملی یا تعاونی سهامی عام باشند حداکثر حق مالکیت ده درصد (10%) سهام را دارند. سایر اشخاص حقوقی متناسب با تعداد سهامداران مستقیم و غیرمستقیم خود حداکثر حق مالکیت پنج درصد (5%) از سهام را دارند.
- 3- هر يك از اشخاص حقوقی دولتی و مجموع آنها با رعایت مفاد این قانون در مناطق کمتر توسعه‌یافته تا چهل و نه درصد (49%) و در سایر مناطق تا بیست درصد (20%) فعالیت‌های مجاز در این قانون مجاز به مشارکت با تعاونی از منابع

- داخلی خود هستند. مؤسسات عمومی غیردولتی نیز هر يك تا بیست درصد (20%) و جمعاً تا چهل و نه درصد (49%) مجاز به مشارکت هستند.
- در هر حال سهم مجموع بنگاهها و مؤسسات عمومی غیردولتی و شرکتهای دولتی مستقیم و غیرمستقیم چه در میزان سهام و چه در کرسیهای هیأت مدیره نباید از چهل و نه درصد (49%) بیشتر گردد.
- 4- در زمان افزایش سرمایه، در صورتی که تمام یا برخی سهامداران از حق تقدم خود استفاده نکردند کارکنان غیرسهامدار شرکت در خرید این سهام تقدم دارند.
- 5- مجامع عمومی در تعاونی سهامی عام که تعداد سهامداران آن از پانصد نفر بیشتر باشد با بلوکبندی برگزار خواهد شد. هر يك از سهامداران مخیرند از طریق بلوک، نماینده انتخاب کنند و یا مستقیماً در مجمع عمومی حضور یابند. برای رعایت حقوق سهامداران خرد نحوه بلوکبندی در آئیننامه‌ای تعیین می‌شود که مشترکاً توسط وزارت تعاون و وزارت امور اقتصادی و دارایی پیشنهاد و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
- 6- کلیه سهام، با نام بوده و تملک یا نقل و انتقال آن منوط به ثبت در دفتر سهام شرکت و رعایت سقف مالکیت سهام مقرر در اساسنامه به تشخیص هیأت مدیره است که نباید از سقف مقرر در این ماده تجاوز کند. هر توافقی بر خلاف حکم این بند باطل و بلااثر خواهد بود.
- 7- شرکتهای تعاونی سهامی عام می‌توانند به عضویت اطاقهای تعاون درآیند.

فصل چهارم - ساماندهی شرکت های دولتی

ماده 13- به منظور ساماندهی و استفاده مطلوب از شرکتهای دولتی و افزایش بازدهی و بهره‌وری و اداره مطلوب شرکتهایی که با رعایت ماده (3) این قانون در بخش دولتی باقی می‌مانند دولت مکلف است:

الف - کلیه امور مربوط به سیاست‌گذاری و اعمال وظایف حاکمیتی را که به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و تصویب دولت تعیین می‌شود طی دو سال از تاریخ تصویب این قانون از شرکتهای دولتی منفک و به وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی تخصصی ذی‌ربط محول کند.

تبصره - تبدیل وضعیت کارکنان شرکتهای موضوع این بند با رعایت حقوق

مکتسبه در قالب آئیننامه‌ای خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ب - شرکتهایی که دولتی باقی می‌مانند و یا براساس این قانون دولتی تشکیل می‌شوند به استثنای بانکها و بیمه‌ها صرفاً در دو قالب فعالیت خواهند کرد:

1) شرکت مادر تخصصی یا اصلی که سهامدار آن مستقیماً دولت و یا رئیس

مجمع عمومی آن رئیس جمهور است.

2) شرکتهای عملیاتی یا فرعی که سهامداران آنها شرکتهای مادر تخصصی یا

اصلی هستند. تأسیس شرکت جدید یا تملک شرکتهای دیگر توسط این شرکتهای

شرطي مجاز است که اولاً در محدوده‌هاي که قانون براي آنها تعيين کرده باشد و ثانياً صددرصد (100%) سهام شرکتهای تاسيس يا تملك شده دولتي بوده يا به تملك دولت درآيد.

تبصره 1- مشارکت و سرمايه‌گذاري هر شرکت دولتي در ساير شرکتهای دولتي فقط در صورتي مجاز است که موضوع فعاليت شرکت سرمايه‌پذير با فعاليت شرکت سرمايه‌گذار مرتبط باشد و دولت جواز آن را صادر کند. اين حکم شامل بانکها، مؤسسات اعتباري، بیمه‌ها و شرکتهای سرمايه‌گذاري آنها نمي‌شود.

تبصره 2- میزان و چگونگی مالکیت سهام ساير بنگاههای اقتصادي توسط بانکهای تجاري و تخصصي دولتي به پیشنهاد شوراي پول و اعتبار به تصويب هیأت وزیران خواهد رسید ولي در هر صورت سرمايه‌گذاري بانکها در بنگاههای ديگر نبايد به گونه‌اي باشد که در اختصاص منابع بانکی به متقاضيان تسهیلات، خللي ايجاد نمايد.

تبصره 3- افتتاح و تداوم فعاليت دفاتر و شعب خارج از کشور شرکتهای دولتي تنها با پیشنهاد مشترك وزارت اموراقتصادي و دارايي و سازمان مدیریت و برنامه‌ريزي کشور و تصويب هیأت‌وزیران مجاز است. بانکها و بیمه‌های دولتي از شمول اين حکم مستثني هستند.

تبصره 4- دولت مکلف است ترتيباتي اتخاذ نمايد که تغيير و تصويب اساسنامه بنگاههای دولتي و وابسته به دولت که بر اساس مفاد اين قانون در جريان واگذاري قرار مي‌گیرند به تصويب مراجع ذيصلاح برسد.

تبصره 5 - دولت موظف است آئين‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مغاير با موضوع اين ماده و تبصره‌های آن را ملغي‌الاثراعلام نمايد.

ماده 14- عمليات واگذاري توسط دولت بايد به نحوي انجام گیرد که حداکثر تا پايان سال 1393 کليه واگذاري‌ها خاتمه يابد.

ماده 15- دولت موظف است حداکثر ظرف شش‌ماه زمينه‌های تاسيس انجمنهای صنفی - حرفه‌اي را به صورت سازمانهای مردم‌نهاد فراهم نمايد. اين انجمنها براي تحقق مقررات صنفی و حرفه‌اي، اصول اخلاق حرفه‌اي و توسعه علمي و تکنولوژي در رشته‌های مرتبط فعاليت مي‌نمایند. دستگاہهای اجرائي موظفند در تدوين و اصلاح ضوابط و مقررات از اين انجمن‌ها نظر مشورتي اخذ نمایند.

ماده 16- به منظور حمايت از نيروي انساني، حفظ سطح اشتغال و استمرار توليد در بنگاههای مشمول واگذاري، هیأت واگذاري مکلف است کليه کارکنان هر شرکت را پيش از واگذاري، در برابر بيکاري بیمه نمايد و به تناسب اقدامات زیر را انجام دهد:

1- بازنشستگی پيش از موعد براساس مواد (9) و (10) قانون باسازي و نوسازي صنايع مصوب 1385/10/26 که براي اين بنگاهها تا پايان سال 1393 تمدید مي‌گردد.

2- بازخريد بر اساس توافق.

3- پس از اقدامات فوق، تعداد کارکنان هر شرکت قابل واگذاري را در سند واگذاري ثبت و اين شرط را در شرايط واگذاري بگنجانند که مديران شرکتهای واگذار شده

تا پنج سال حق کاهش تعداد کارکنان خویش را ندارند.
4- برای خریداران شرکتهایی که حاضر باشند تعداد کارکنان شرکت را پس از واگذاری افزایش دهند مشوقهای مالی و یا غیرمالی از جمله تخفیف در اصل قیمت اعلام نماید.

5 - آموزش و به‌کارگیری نیروی مازاد در واحدهای دیگر راساً و یا به کمک خریداران بنگاهها با استفاده از مشوقهای مالی و غیرمالی.

تبصره 1- اعمال مشوقهای مالی و یا غیرمالی موضوع این ماده بر اساس دستورالعملی خواهد بود که به پیشنهاد هیأت واگذاری به تصویب شورای عالی اجراء سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسی خواهد رسید.

تبصره 2- خریداران مکلفند در ازاء برخورداری از مشوقهای مالی و یا غیرمالی، برنامه کتبی خود را برای حفظ سطح اشتغال موجود و بازآموزی کارکنان بنگاه در حال واگذاری به هیأت واگذاری ارائه کنند.

فصل پنجم - فرآیند واگذاری بنگاههای دولتی

ماده 17- کلیه دستگاههای دولتی موضوع ماده (86) این قانون مکلفند ظرف شش‌ماه از تصویب این قانون کلیه بنگاههای دولتی مشمول گروه‌های (1) و (2) ماده (2) این قانون را در هر بازار بر اساس عواملی از جمله اندازه شرکت، فن‌آوری، وضعیت مالی، روابط صنعتی و میزان حساسیت مصرف‌کننده نسبت به محصول تولیدی شرکت طبقه‌بندی نموده و فهرست شرکتها و حقوق و داراییهای مصرح در تبصره «1» ماده (3) این قانون، پیشنهاد واگذاری آنها را به همراه تعداد نیروی انسانی، فهرست اموال منقول و غیرمنقول، کلیه اطلاعات و مدارک لازم و آخرین صورتهای مالی حسابرسی شده را به وزارت امور اقتصادی و دارایی ارائه نمایند.

الف - وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است اطلاعات و مدارک و صورتهای مالی مربوط به بنگاههای قابل واگذاری را دریافت و توسط سازمان حسابرسی یا حسابداران رسمی بررسی و تأیید نماید.

ب - وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است در صورت تقاضای خریدار، اطلاعات، مدارک و صورتهای مالی تأیید شده را در اختیار آنها قرار دهد.

ج - سازمان خصوصی‌سازی مکلف است با رعایت مفاد این ماده برای فروش بنگاههای مشمول واگذاری بازاریابی نموده و فرآیند واگذاری را پس از طی مراحل مذکور در این قانون با زمان‌بندی مشخص دو ماهه انجام دهد.

آئین‌نامه اجرائی این ماده شامل نحوه طبقه‌بندی بنگاهها، تأیید صورتهای مالی و بازاریابی بنگاههای مشمول واگذاری بنا به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی حداکثر ظرف مدت سه‌ماه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره 1- تخلف از احکام این ماده و یا ارائه اطلاعات ناقص یا نادرست یا کتمان

اطلاعات مشمول حکم ماده (85) این قانون است.

تبصره 2- اعضاء هیأت مدیره، مدیرعامل و سایر مدیران بنگاههایی که اقدام به کتمان وقایع مالی یا انتشار گزارشهای مالی غیرواقع، جهت پنهان نمودن وضعیت واقعی بنگاه نمایند متخلف محسوب و به مجازاتهای مقرر در مواد (72) و (75) این قانون محکوم خواهند شد.

تبصره 3- سازمان خصوصی سازی مکلف است خسارات ناشی از کتمان وقایع مالی و یا انتشار گزارشهای مالی غیرواقع را با رأی مراجع ذی ربط به خریداران خسارت دیده پرداخت نماید.

ماده 18- جهت تسهیل امر واگذاری بنگاههای مشمول واگذاری، از زمان تصویب فهرست بنگاهها توسط هیأت واگذاری اقدامات زیر انجام می شود:

1- کلیه حقوق مرتبط با اعمال مالکیت بنگاهها به وزارت امور اقتصادی و دارایی منتقل می شود.

2- از زمان تصویب واگذاری، هرگونه نقل و انتقال اموال و داراییهای ثابت بنگاه بدون مجوز وزارت امور اقتصادی و دارایی در حکم تصرف غیرقانونی در اموال دولتی محسوب و قابل پیگرد قانونی است.

3- به هیأت واگذاری اجازه داده می شود در اساسنامه و مقررات حاکم بر شرکتهای قابل واگذاری به بخش غیردولتی (صرفاً در مدت يك سال و قابل تمدید تا دوسال) در قالب قانون تجارت در جهت تسهیل در واگذاری و اداره شرکتهای، اصلاحات لازم را انجام دهد. در دوره زمانی مذکور این شرکتهای مشمول مقررات حاکم بر شرکتهای دولتی نیستند.

4- وزارت امور اقتصادی و دارایی ملزم است کلیه شرایط لازم را برای عرضه در بورس اوراق بهادار برای بنگاههای مشمول بند «الف» ماده (20) این قانون فراهم نماید.

5- در اجراء این قانون وزارت امور اقتصادی و دارایی مجاز است آن دسته از طرحها و تصدیهای اقتصادی و زیربنایی دولتی قابل واگذاری را که به صورت شرکت مستقل اداره نمی شوند و یا در قالب غیرشرکتی اداره می شوند و به نحو موجود قابل واگذاری نمی باشند و صرفاً به منظور واگذاری، ابتدا تبدیل به شخص حقوقی مناسب نموده و سپس نسبت به واگذاری آنها ظرف يك سال از زمان تبدیل و با رعایت تبصره های «2» و «3» بند «الف» ماده (3) این قانون اقدام نماید. این حکم تا پایان سال 1392 معتبر است.

تبصره - وزارت امور اقتصادی و دارایی جهت امر واگذاری بنگاهها می تواند از خدمات حقوقی و فنی اشخاص حقیقی و حقوقی دولتی و یا غیردولتی حسب مورد استفاده کند.

ماده 19- هیأت واگذاری مجاز است حسب شرایط متناسب با مفاد این ماده از کلیه روشهای ممکن برای واگذاری بنگاهها و مالکیت (اجاره به شرط تملیک، فروش تمام یا بخشی از سهام، واگذاری اموال) و واگذاری مدیریت (اجاره، پیمانکاری عمومی

و پیمان مدیریت)، تجزیه، واگذاری، انحلال و ادغام شرکتها حسب مورد به شرح ذیل استفاده نماید:

الف - واگذاری: در مواردی که شرایط واگذاری از هر جهت آماده است، هیأت واگذاری رأی به واگذاری می‌دهد.

ب - بازسازی ساختاری: در مواردی که مقدمات واگذاری بنگاه فراهم نباشد ولی با انجام اصلاحات ساختاری بنگاه قابل واگذاری می‌شود، وزارت امور اقتصادی و دارایی در چهارچوبی که هیأت واگذاری مشخص می‌کند، بنگاه را حداکثر ظرف یک سال بازسازی ساختاری نماید. دوره بازسازی ساختاری در موارد خاص قابل تمدید است. همچنین در موارد نیاز، هیأت واگذاری می‌تواند نسبت به دادن مجوز قرارداد اجاره و پیمان مدیریت بنگاه قابل واگذاری به بخش‌های غیردولتی، موافقت نماید. در این موارد هیأت واگذاری موظف است چهارچوب بهره‌برداری از شرکت مورد اجاره را دقیقاً مشخص نماید و پس از بررسی صلاحیت فنی و علمی از طریق برگزاری مناقصه یا مزایده اقدام کند.

ج - تجزیه: در مواردی که واگذاری شرکت دولتی در چهارچوب بند (12) ماده (1) این قانون موجب انتقال موقعیت انحصاری شرکت دولتی به بخش‌های غیردولتی می‌شود، هیأت واگذاری می‌تواند در جهت کاهش سهم بازار بنگاه قابل واگذاری و یا افزایش بهره‌وری آن، نسبت به تفکیک و تجزیه شرکت اتخاذ تصمیم نماید و سپس حکم به واگذاری شرکت دهد.

د - ادغام: دولت می‌تواند چند شرکت قابل واگذاری دولتی را درهم ادغام کند و سپس به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه دهد نسبت به واگذاری آن اقدام نماید. ه - تحصیل: دولت می‌تواند سهام چند شرکت قابل واگذاری (تحصیل شونده) را بدون محو شخصیت حقوقی هرکدام به یک شرکت قابل واگذاری دیگر (تحصیل کننده) منتقل کرده و سپس به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه دهد نسبت به واگذاری شرکت تحصیل کننده اقدام نماید.

و - انحلال: در مواردی که بازسازی ساختاری بنگاه قابل واگذاری مقدور نباشد و پس از سه بار آگهی، واگذاری شرکت ممکن نگردد، یا ارزش خالص داراییهای شرکت منفی باشد و یا به هر دلیل موجه انحلال آن مناسب تشخیص داده شود، هیأت واگذاری می‌تواند رأی به انحلال شرکت دهد.

ز - هبه یا صلح غیرمعمول: در چهارچوب مجوزهای قانونی، دولت می‌تواند نسبت به هبه و یا صلح غیرمعمول شرکت‌های دولتی موضوع گروه دو ماده (2) این قانون که غیرقابل عرضه در بورس باشند به مؤسسات عمومی غیردولتی مشروط بر این‌که شرکت مورد واگذاری در چهارچوب وظایف مؤسسه مذکور باشد، تصمیم‌گیری نماید. آئین‌نامه اجرائی این ماده مشترکاً توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و ظرف شش ماه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره 1- نقل و انتقال سهام، سهم‌الشرکه، حقوق مالکانه و حق تقدم بنگاه‌های مشمول واگذاری در فرایند تجزیه، ادغام، تحصیل و انحلال تا زمانی که بنگاه

دولتي بوده و واگذار نشده باشد از پرداخت ماليات نقل و انتقال معاف است. بنگاههايي که در اجراء اين قانون واگذار مي‌شوند يا بين دستگاههاي اجرائي نقل و انتقال مي‌يابند تا زمان واگذاري نيز از شمول ماليات نقل و انتقال معاف هستند. همچنين انتقال سهام به شرکتهاي تأمين سرمايه که ناشي از تعهد پذيره نويسي باشد از ماليات نقل و انتقال معاف است.

تبصره 2- پرداخت هر گونه غرامت، خسارت و نظاير آن در ارتباط با موارد ملي يا مصادره شده که متعلق به دوره پيش از واگذاري باشد بر عهده دولت است.
ح - نحوه واگذاري طرحهاي نيمه تمام شرکتهاي قابل واگذاري مشمول ماده (3) اين قانون به شرح زير خواهد بود:

- 1- واگذاري طرحها به بخش غيردولتي از طريق مزايده،
 - 2- مشارکت با بخش غيردولتي و آورده طرح نيمه تمام به عنوان سهم دولتي، و واگذاري سهم دولتي به بخش غيردولتي ظرف سه سال بعد از بهره برداري آن،
 - 3- واگذاري حق بهره برداري از سهم دولتي در طرح به بخش غير دولتي،
 - 4- واگذاري حق بهره برداري در طرحهاي غيرانتفاعي در مقابل تکميل طرح براي مدت معين متناسب با هزينه هاي طرح،
- تبصره - طرحهايي که توجيه فني، اقتصادي ندارد ولي جنبه عمومي، اجتماعي و سياسي دارد از شرکتهاي قابل واگذاري دولتي، منفک و توسط دولت درباره آنها اتخاذ تصميم خواهد شد.

ماده 20- هيأت واگذاري براي واگذاري بنگاهها با ترجيح بند(الف) و رعايت ترتيب، به روشهاي زير تصميم مي‌گيرد:

الف - فروش بنگاه از طريق عرضه عمومي سهام در بورسهاي داخلي يا خارجي،
ب - فروش بنگاه يا سهام بلوڪي از طريق مزايده عمومي در بازارهاي داخلي و يا خارجي،

ج - فروش بنگاه يا سهام بلوڪي از طريق مذاکره،

تبصره 1- مجوز عرضه سهام در بورسهاي خارجي با رعايت قانون تشويق و حمايت از سرمايه گذاري خارجي و قانون بازار اوراق بهادار جمهوري اسلامي ايران - مصوب 1384/9/1 - به پيشنهاد هيأت واگذاري توسط شوراي عالي اجراء سياستهاي کلي اصل چهل و چهارم(44) قانون اساسي صادر مي‌شود.

تبصره 2- در مواردی که پس از برگزاري دو نوبت مزايده، خريداري وجود نداشته باشد واگذاري از طريق مذاکره به موجب مصوبه هيأت واگذاري مجاز است. همچنين استفاده از روش مذاکره به غير از واگذاري به تعاونيهاي فراگير ملي در قالب سهام عدالت، در خصوص شرکتهاي مشاور و دانش پايه که داراي داراييهاي فيزيکي و مالي محدودی بوده و ارزش شرکت عمدتاً داراييهاي نامشهود باشد و نيز شرکتهاي سهامی عام که در آنها به استفاده از تخصصهاي مديريتي نياز باشد به مديران و يا گروهی از مديران و کارشناسان متخصص همان بنگاه مجاز است. تشخيص شرايط مديران و متخصصين بر عهده هيأت واگذاري است.

تبصره 3- فروش اقساطی حداکثر پنج درصد (5%) از سهام بنگاههای مشمول واگذاری به مدیران و کارکنان همان بنگاه و حداکثر پنج درصد (5%) به سایر مدیران باتجربه و متخصص و کارآمد مجاز است. شرایط مدیران مشمول و نیز ضوابط روش اقساطی، توسط هیأت واگذاری تعیین می‌شود.

تبصره 4- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است در زمان عرضه سهام بنگاههایی که با روشهای «ب» و «ج» این ماده واگذار می‌شوند ترتیبی اتخاذ نماید تا در شرایط یکسان، بخش تعاونی در اولویت خرید قرار گیرد.

تبصره 5- در کلیه موارد این ماده رعایت قانون تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی مصوب 1380 الزامی است.

ماده 21- قیمت‌گذاری و زمان‌بندی مناسب واگذاری بنگاههای دولتی متناسب با روش و گستره هر بازار مطابق بندهای زیر خواهد بود:

الف - در مورد واگذاری از طریق عرضه عمومی سهام، قیمت‌گذاری عرضه اولین بسته از سهام هر شرکت، اندازه بسته سهام، روش انتخاب مشتریان استراتژیک و متقاضی خرید سهام کنترلی و مدیریتی، زمان مناسب عرضه سهام حسب مورد پس از انجام مطالعات کارشناسی با پیشنهاد سازمان خصوصی‌سازی و تصویب هیأت واگذاری تعیین خواهد شد. در عرضه عمومی سهام رعایت قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران - مصوب 1384/9/1 - الزامی است.

ب - در مورد فروش داراییها، قراردادهای اجاره و پیمان مدیریت، تعیین قیمت فروش داراییها، تعیین میزان مال‌الاجاره و حق‌الزحمه پیمان مدیریت و سایر شرایط لازم برای واگذاری مبتنی بر ارزیابی فنی و مالی حسب مورد باید در چهارچوب قانون مناقصات و معاملات دولتی به پیشنهاد سازمان خصوصی‌سازی و تصویب هیأت واگذاری باشد.

تبصره - مزایده یک مرحله‌ای و دو مرحله‌ای در چهارچوب قانون مناقصات مصوب 1383 مجلس شورای اسلامی قابل اجراء است در صورت تغییر برگزاری مزایده با احکام این قانون، قوانین و مقررات ناظر بر معاملات دولتی مجری است.

ماده 22- سازمان خصوصی‌سازی می‌تواند از خدمات بانکها و شرکتهای تأمین سرمایه و سرمایه‌گذاری جهت تعهد پذیره‌نویسی یا تعهد خرید سهام استفاده نماید. این‌گونه مؤسسات می‌توانند سهام عرضه شده را در چهارچوب قرارداد پذیره‌نویسی که به تأیید هیأت واگذاری خواهد رسید خریداری نمایند. دستورالعمل اجرائی این ماده حداکثر ظرف مدت سه‌ماه از تصویب این قانون به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

تبصره - به سازمان خصوصی‌سازی اجازه داده می‌شود، حق‌الزحمه بانکها، مؤسسات اعتباری و شرکتهای تأمین سرمایه طرف قرارداد خود، که تعهد پذیره‌نویسی یا تعهد خرید سهام را به عهده می‌گیرند به صورت درصدی از ارزش کل معامله بپردازد. ضوابط پرداخت حق‌الزحمه مزبور در دستورالعمل موضوع این ماده درج خواهد شد.

ماده 23- سازمان خصوصی‌سازی مکلف است پس از انجام هر معامله، در مورد

واگذاری سهام مدیریتی و کنترلی بنگاهها، بلافاصله با انتشار اطلاعیه ای در روزنامه کثیرالانتشار موارد زیر را اعلام کند:

نام بنگاه و خلاصه اطلاعات مالی و مدیریتی آن،

خلاصه ای از معامله انجام شده شامل میزان سهام واگذار شده،

نام مشاور یا مشاورانی که در فرایند معامله به سازمان خصوصی سازی، خدمات

مشاوره ای داده اند،

نام و نشانی خریدار،

نام شرکت تأمین سرمایه که پذیره نویسی سهام را متعهد گردیده است،

نام کارشناس رسمی دادگستری یا مؤسسات خدمات مالی که قیمت گذاری

بنگاه را انجام داده اند،

تبصره - وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است گزارش فعالیتهای واگذاری

سالانه طبق این قانون را، تا پایان اردیبهشت ماه سال بعد به اطلاع مجلس شورای

اسلامی برساند.

ماده 24- وزیر، معاونان، مدیران وزارت امور اقتصادی و دارایی و آن دسته از

کارکنان این وزارتخانه که در امر واگذاری دخالت دارند، اعضاء هیأت واگذاری، اعضاء

شورای عالی اجراء سیاستهای کلی اصل (44) قانون اساسی، وزراء، مشاوران،

معاونان و مدیران دستگاههایی که سهام شرکتها و مؤسسات تابعه و وابسته آنها مورد

واگذاری قرار می گیرد (حسب مورد)، اعضاء هیأت عامل، رئیس و کارکنان سازمان

خصوصی سازی و اعضاء شرکتهای مشاور و کمیته های فنی و تخصصی دست اندرکار

واگذاری حق ندارند به طور مستقیم یا غیرمستقیم در خرید سهام، سهم الشرکه، حق

تقدم ناشی از سهام و سهم الشرکه، حقوق مالکانه و حق بهره برداری مدیریت قابل

واگذاری را، خریداری نمایند.

تبصره 1- کلیه معاملات و واگذاریهایی که بر خلاف حکم این ماده صورت

می گیرد، باطل است و دادگاه رسیدگی کننده مکلف است کلیه موارد معامله شده یا

واگذار شده را مجدداً به مالکیت دولت برگرداند.

تبصره 2- حکم این ماده به بستگان تمام افراد مذکور در ماده به شرح مندرج در

قانون منع مداخله کارکنان دولت مصوب 1337 و اصلاحات بعدی آن تسری می یابد.

ماده 25- سازمان خصوصی سازی قبل از واگذاری سهام کنترلی شرکتهای

دولتی، حسب مورد شرایطی نظیر سرمایه گذاری جدید در همان شرکت، ارتقاء کارایی و

بهره وری شرکت، تداوم تولید و ارتقاء سطح آن، ارتقاء فناوری و افزایش یا تثبیت سطح

اشتغال در بنگاه را، در واگذاری شرط می نماید. چنانچه خریدار به شرایط عمل نماید به

پیشنهاد سازمان خصوصی سازی هیأت واگذاری مجاز است سود فروش اقساطی را

کاهش یا دوره فروش اقساطی را تمدید یا در اصل قیمت تخفیف دهد.

انتقال قطعی سهام یا آزادسازی ضمانتهای خریدار متناسب با انجام این تعهدات

خواهد بود. نحوه اخذ تعهدات و درج این شروط توسط طرفین براساس دستورالعملی

خواهد بود که با رعایت ضوابط و مقررات قانونی به پیشنهاد سازمان خصوصی سازی

ظرف سه ماه از تصویب قانون به تصویب هیأت واگذاری خواهد رسید.

ماده 26- وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌تواند رئیس سازمان خصوصی‌سازی را به‌عنوان نماینده تام‌الاختیار خود در اعمال تمام یا بخشی از اختیارات خویش در امر واگذاری موضوع این قانون تعیین کند.

ماده 27- اساسنامه سازمان خصوصی‌سازی با توجه به مأموریت‌های جدید توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تدوین و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره 1- سازمان خصوصی‌سازی مجاز است با تصویب هیأت وزیران تا سقف پست‌های سازمانی مصوب، کارمند استخدام نماید.

تبصره 2- دستگاه‌های اجرایی مکلفند بنا به درخواست سازمان خصوصی‌سازی کارشناسان خود را به آن سازمان مأمور یا منتقل نمایند.

تبصره 3- سازمان خصوصی‌سازی مجاز است از خدمات فنی و تخصصی کارشناسان، اشخاص حقیقی و حقوقی دولتی و یا غیردولتی به شکل ساعتی و کار معین استفاده کند.

تبصره 4- دولت مجاز است برای آموزش‌های کوتاه مدت تخصصی، ترغیب و تشویق و پاداش کارکنان سازمان خصوصی‌سازی، هر ساله یک ردیف اعتبار در قانون بودجه منظور نماید. اعتبارات این ردیف طبق آئین‌نامه‌ای که به پیشنهاد هیأت واگذاری به تصویب شورای عالی اجراء سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسی خواهد رسید هزینه می‌شود.

ماده 28- منابع مالی و شرایط تأمین مالی مورد نیاز برای اجراء سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسی به شرح زیر است:

1- وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلفند سالانه حداقل ده میلیارد (10.000.000.000) دلار خط اعتباری جهت تأمین مالی سرمایه‌گذاری‌های بخش‌های غیردولتی از خارج از کشور فراهم نمایند.

2- دولت مکلف است سیاست‌هایی را اتخاذ نماید که از طریق هیأت امانت حساب ذخیره ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و بانک‌های عامل چهل درصد (40%) از مانده حساب ذخیره ارزی سال پیش را به بخش غیردولتی اختصاص دهد و در صورت وجود تقاضا در این بخش و داشتن طرح‌های دارای توجیه فنی و اقتصادی به متقاضیان پرداخت نماید. در هر صورت سهم بخش غیردولتی در هر سال نباید از چهل درصد (40%) برداشت از حساب ذخیره ارزی در آن سال کمتر باشد.

3- به هیأت امانت حساب ذخیره ارزی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود به منظور افزایش سهم تسهیلات ارزی به بخش غیردولتی، بخشی از ارز حساب ذخیره ارزی و یا ارز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را به‌عنوان سپرده در بانک‌های عامل جهت باز کردن خط اعتباری ارزی توسط بانک‌های عامل و بانک‌های خارجی و پرداخت تسهیلات بیشتر منظور نماید.

ماده 29- باتوجه به بند (د) سیاست‌های کلی، وجوه حاصل از واگذاری‌های موضوع این قانون از جمله شرکت‌های مادر تخصصی و عملیاتی به حساب خاصی نزد خزانه‌داری

کل کشور واریز و در موارد زیر مصرف می‌شود:

1- ایجاد خوداتکائی برای خانواده‌های مستضعف و محروم و تقویت تأمین

اجتماعی،

2- اختصاص سی درصد (30%) از درآمدهای حاصل از واگذاری به تعاونی‌های

فراگیر ملی به منظور فقرزدایی، شامل تخفیف‌های موضوع ماده (34) این قانون،

3- ایجاد زیربنای اقتصادی با اولویت مناطق کمتر توسعه‌یافته،

4- اعطاء تسهیلات (وجه اداره شده) برای تقویت تعاونی‌ها و نوسازی و بهسازی

بنگاه‌های اقتصادی غیردولتی با اولویت بنگاه‌های واگذار شده و نیز برای سرمایه‌گذاری

بخش‌های غیردولتی در توسعه مناطق کمتر توسعه‌یافته و تقویت منابع بانک توسعه

تعاون،

5 - مشارکت شرکت‌های دولتی با بخش‌های غیردولتی تا سقف چهل و نه (49%)

به منظور توسعه اقتصادی مناطق کمتر توسعه‌یافته،

6 - تکمیل طرح‌های نیمه تمام شرکت‌های دولتی با رعایت فصل پنجم این قانون،

7- ایفاء وظایف حاکمیتی دولت در حوزه‌های نوین با فناوری پیشرفته و پرخطر،

8 - بازسازی ساختاری، تعدیل نیروی انسانی و آماده‌سازی بنگاه‌ها جهت

واگذاری.

تبصره 1- اعتبارات بندهای فوق در قوانین بودجه سالانه در جدولی واحد درج

خواهد شد.

تبصره 2- آئین‌نامه اجرائی این ماده ظرف مدت سه ماه از تصویب این قانون

توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و

وزارت تعاون تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده 30- مواد (20) تا (24) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و

فرهنگی جمهوری اسلامی ایران تنفیذ می‌گردد.

تبصره 1- دستورالعمل اجرائی موضوع ماده (24) قانون مزبور حداکثر ظرف مدت

سه ماه از تصویب این قانون با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت

واگذاری خواهد رسید.

تبصره 2- مصوبات این شورا در اجراء اصول هشتاد و پنجم (85) و یکصد و سی و

هشتم (138) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برای ریاست مجلس شورای

اسلامی ارسال می‌گردد. در صورت اعلام مغایرت از سوی رئیس مجلس شورای

اسلامی، شورا موظف است نسبت به اصلاح یا لغو مصوبات خود اقدام کند.

ماده 31- ارتباط استخدامی کارکنان بنگاه‌های دولتی واگذار شده با دستگاه‌های

اجرائی ذی‌ربط قطع می‌گردد و آن دسته از کارکنان بنگاه‌های دولتی که از نظر مقررات

بازنشستگی تابع صندوق‌های خاص بازنشستگی وابسته به وزارتخانه و مؤسسات و

شرکت‌های دولتی هستند و ارتباط استخدامی آنها با دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط در

اجراء سیاست‌های فروش سهام، قطع می‌گردد، می‌توانند در صورت ادامه اشتغال در

واحدهای فروخته شده و با رعایت ضوابط پرداخت حق بیمه مقرر به تفکیک سهم بیمه

شده و کارفرما همچنان تابع مقررات صندوق بازنشستگی مربوط باشند.

تبصره - کلیه قوانین و مقررات مربوط به کسر حق بیمه و اختیارات سازمان تأمین اجتماعی در امور دریافت حق بیمه و اخذ جرائم ناشی از دیرکرد پرداخت حق بیمه از جمله مواد (49) و (50) قانون تأمین اجتماعی مصوب 1354 نسبت به افراد و صندوق‌های فوق مجری خواهد بود.

ماده 32- قوه قضائیه مکلف است برای رسیدگی به تخلفات و جرائم ناشی از اجراء این قانون و قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران - مصوب 1384/9/1 - شعب خاصی را تعیین کند. این شعب منحصرأ به دعاوی و شکایات مربوط به این دو قانون رسیدگی می‌نماید.

تبصره - قوه قضائیه مکلف است لایحه رسیدگی به تخلفات و جرائم موضوع این قانون را حداکثر ظرف مدت شش‌ماه از تصویب این قانون از طریق دولت تقدیم مجلس شورای اسلامی نماید.

ماده 33- مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مکلف به انطباق نظام‌های ارزیابی کیفیت با استانداردهای بین‌المللی و اعمال تدریجی و قانونمند آن در کلیه بنگاه‌های اقتصادی می‌باشد. آئین‌نامه اجرائی این ماده شامل زمان‌بندی اعمال استانداردها ظرف مدت سه ماه به پیشنهاد مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

فصل ششم - توزیع سهام عدالت

ماده 34- در اجراء سیاست گسترش مالکیت عمومی به منظور تأمین عدالت اجتماعی، دولت مجاز است تا چهل درصد (40%) مجموع ارزش سهام بنگاه‌های قابل واگذاری در هر بازار موضوع گروه دو ماده (2) این قانون را با ضوابط ذیل به اتباع ایرانی مقیم داخل کشور واگذار نماید:

الف - در مورد دو دهک پائین درآمدی با اولویت روستانشینان و عشایر، پنجاه درصد (50%) تخفیف در قیمت سهام واگذاری با دوره تقسیط ده ساله.

ب - در مورد چهار دهک بعدی تقسیط تا ده‌سال حسب مورد داده خواهد شد.

تبصره 1- مبنای قیمت‌گذاری، قیمت فروش نقدی سهام در بورس خواهد بود.

تبصره 2- تخفیف‌های مذکور در بند «الف» این ماده به حساب کمک‌های

بلاعوض به اقشار کم درآمد منظور می‌شود.

تبصره 3- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است با همکاری وزارت رفاه و تأمین اجتماعی و سایر نهادهای ذی‌ربط حداکثر ظرف مدت یک سال پس از تصویب این قانون، افراد مشمول این ماده را با سازوکارهای علمی و دقیق شناسایی و شرایط واگذاری سهام به مشمولان را فراهم نماید.

ماده 35- مشمولین بندهای «الف» و «ب» ماده (34) این قانون در قالب

شرکتهای تعاونی شهرستانی ساماندهی‌شده و از ترکیب آنها شرکتهای سرمایه‌گذاری استانی به صورت شرکتهای سهامی تشکیل و بر اساس قانون تجارت فعالیت می‌کنند. دولت موظف است جهت پذیرفته شدن شرکتهای مذکور در بورس

اوراق بهادار كمك‌هاي لازم را انجام دهد.

ماده 36- سازمان خصوصي‌سازي موظف است سهام موضوع ماده (34) از هر بنگاه قابل واگذاري را مستقيماً بين شرکتهای سرمايه‌گذاري استاني تقسيم کند. سهم هر يك از شرکتهای سرمايه‌گذاري استاني متناسب با تعداد اعضا تعاوني‌های شهرستاني هر استان تعيين خواهد شد.

تبصره 1- نقل و انتقال سهام از سازمان خصوصي‌سازي به شرکتهای سرمايه‌گذاري استاني از ماليات معاف است.

تبصره 2- افزايش سرمايه در شرکتهای سرمايه‌گذاري استاني ناشي از دريافت سهام از سازمان خصوصي‌سازي، همچنين افزايش سرمايه در شرکتهای تعاوني شهرستاني ناشي از افزايش دارايي شرکتهای سرمايه‌گذاري استاني مربوط از اين محل، از ماليات معاف است.

ماده 37- فروش سهام واگذار شده به شرکتهای سرمايه‌گذاري استاني قبل از ورود اين شرکتهای به بورس به ميزاني که اقساط آن پرداخت شده يا به همين نسبت مشمول تخفيف واقع شده در بازارهای خارج از بورس مجاز است و سهام واگذار شده به همين نسبت از قيد وثيقه آزاد مي‌شود.

ماده 38- دولت مکلف است سهام موضوع ماده (34) را به گونه‌ای واگذار نماید که موجبات افزايش يا تداوم مالکيت و مديريت دولت در شرکتهای مشمول واگذاري را فراهم نماید. در انتخاب مديران، دستگاههای اجرائي موضوع ماده (86) اين قانون مجاز به اخذ وکالت از شرکتهای سرمايه‌گذاري استاني نخواهند بود. آئين‌نامه اجرائي اين فصل با پيشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادي و دارايي و وزارت تعاون و با همکاري نهادهای ذيربط ظرف مدت حداکثر سه ماه از تصويب اين قانون تهيه و به تصويب شوراي عالي اجراء سياستهای کلي اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسي جمهوري اسلامي ايران خواهد رسيد.

تبصره - مصوبات اين شورا در اجراء اصول هشتاد و پنجم (85) و يکصد و سي و هشتم (138) قانون اساسي جمهوري اسلامي ايران براي رياست مجلس شوراي اسلامي ارسال مي‌گردد. در صورت اعلام مغايرت از سوي رئيس مجلس شوراي اسلامي، شورا موظف است نسبت به اصلاح يا لغو مصوبات خود اقدام کند.

فصل هفتم - هيأت واگذاري و وظائف آن

ماده 39- به منظور هماهنگي در اجراء مواد اين قانون هيأت واگذاري به رياست وزير اموراتصادي و دارايي متشکل از اعضا زير تشکيل مي‌گردد:

1- وزير امور اقتصادي و دارايي،

2- وزير دادگستري،

3- رئيس سازمان مديريت و برنامه‌ريزي کشور بدون حق رأي،

4- وزير وزارتخانه ذيربط بدون حق رأي،

5- دو نفر از نمايندگان مجلس به‌عنوان ناظر به انتخاب مجلس شوراي اسلامي.

دبیرخانه هیأت در سازمان خصوصی‌سازی مستقر است. مصوبات هیأت مذکور را وزیر امور اقتصادی و دارایی ابلاغ می‌کند.

ماده 40 - وظایف و اختیارات هیأت واگذاری به شرح زیر است:

الف - 1- اجراء برنامه‌ها و خط‌مشی‌های کلی واگذاری و تعیین تکلیف بنگاه‌های مشمول واگذاری،

2- تهیه آئین‌نامه نظام اقساطی واگذاری و نحوه دریافت بهای حقوق قابل واگذاری،

3- تهیه آئین‌نامه شیوه‌های قیمت‌گذاری بنگاه‌ها و نحوه اعمال شیوه‌های مذکور در همین چهارچوب،

4- تهیه نظام تأمین مالی، حمایت و تشویق خریداران به همراه تعیین چهارچوب تعهدات خریداران و فروشنده،

5 - تهیه ضوابط نحوه انجام اصلاح ساختار بنگاه‌ها در موارد ضروری متضمن چهارچوب حفظ و صیانت نیروی انسانی شاغل،

6 - تهیه نظام‌نامه فعالیت‌های فرهنگی - تبلیغاتی برای بستر سازی، بهبود و شفافیت امر واگذاری،

7- تهیه پیشنهاد واگذاری بلوکی بنگاه‌های مشمول واگذاری در بورس‌های خارجی،

8 - تهیه آئین‌نامه نحوه واگذاری سهام ترجیحی به مدیران و کارکنان،

تبصره 1- موارد فوق باید به تصویب شورای عالی اجراء سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسی برسد.

تبصره 2- مصوبات این شورا در اجراء اصول هشتاد و پنجم (85) و یکصد و سی و

هشتم (138) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برای ریاست مجلس شورای اسلامی ارسال می‌گردد و در صورت اعلام مغایرت از سوی رئیس مجلس شورای اسلامی، شورا موظف است نسبت به اصلاح یا لغو مصوبات خود اقدام کند.

ب - 1- تصویب آئین‌نامه نحوه بیمه مجریان و دست‌اندرکاران امر واگذاری،

2- تصویب فهرست هر يك از موارد قابل فروش، انحلال، ادغام، تجزیه، اجاره و پیمان مدیریت و زمان‌بندی لازم به همراه میزان و روش واگذاری آنها در هر سال.

فهرست مذکور شامل برنامه زمان‌بندی اقدام، روش، میزان و سایر شرایط واگذاری با توجه به وضعیت هر بازار مشترکاً توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت ذی‌ربط تهیه می‌شود،

3- تصویب قیمت موارد واگذاری،

4- تصویب دستورالعمل نحوه تنظیم قراردادهای واگذاری مشتمل بر تعیین اختیارات و تعهدات طرفین قراردادها، وثایق و تضمین‌ها، شرایط فسخ یا اقاله، نحوه اعمال تخفیفات و جرائم در چهارچوب ضوابط و مقررات قانونی،

5 - تصویب دستورالعمل مربوط به ویژگی‌های لازم و نحوه انتخاب مدیران و متخصصان در موارد واگذاری از طریق مذاکره با رعایت مفاد این قانون،

- 6 - تصویب دستورالعمل اجرائی نحوه تنظیم قراردادهای تعهد پذیره نویسی یا تعهد خرید سهام مؤسسات تأمین سرمایه متضمن ضوابط پرداخت حق الزحمه آنها،
7- تصویب دستورالعمل ماده (30) این قانون.

فصل هشتم - شورای عالی اجراء سياستهاي كلي اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسي و وظائف آن

ماده 41- شورای عالی اجراء سياستهاي كلي اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسي براي ايفاء وظائف محوله در اين قانون مرکب از اعضاء زير تشکيل مي شود:

- 1- رئيس جمهور يا معاون اول وي به عنوان رئيس شورا،
- 2- وزير امور اقتصادي و دارايي (دبير شورا)،
- 3- وزير تعاون،
- 4- وزير يا وزراء وزارتخانه هاي ذي ربط،
- 5 - وزير دادگستري،
- 6 - وزير اطلاعات،
- 7- رئيس سازمان مديريت و برنامه ريزي کشور،
- 8 - رئيس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران،
- 9- دبير مجمع تشخيص مصلحت نظام،
- 10- دادستان کل کشور،
- 11- رئيس سازمان بازرسي کل کشور،
- 12- رئيس ديوان محاسبات کشور،
- 13- سه نفر از نمايندگان مجلس به انتخاب مجلس شورای اسلامي،
- 14- رئيس سازمان صدا و سيماي جمهوری اسلامی ایران،
- 15- رئيس اطاق بازرگاني و صنايع و معادن ایران،
- 16- رئيس اطاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران،
- 17- سه نفر خبره و صاحب نظر اقتصادي از بخش هاي خصوصي و تعاوني به پيشنهاد وزير امور اقتصادي و دارايي با حکم رئيس جمهور،
- 18- رئيس سازمان خصوصي سازي،
- 19- رئيس سازمان بورس و اوراق بهادار.

تبصره 1- اين شورا طبق آئين نامه اي اداره خواهد شد که توسط اعضاء مذکور در بندهاي (1) تا (6) به تصویب مي رسد و اين آئين نامه مشمول تبصره ماده (42) خواهد بود.

تبصره 2- دبیرخانه شورا زیر نظر وزارت امور اقتصادي و دارايي تشکيل مي شود.
ماده 42- وظائف و اختيارات شورای عالی اجراء سياستهاي كلي اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسي به شرح زير است:

- 1- تبیین سياستها و خطمشی هاي اجرائي سالانه،
- 2- نظارت بر فرآیند اجراء قوانين و مقررات مرتبط با سياستهاي كلي اصل چهل و

چهارم (44) قانون اساسي،

- 3- سازماندهي فعاليتهاي فرهنگي - تبليغاتي براي اجراء سياستهاي كلي اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسي،
- 4- تصويب آئيننامه‌ها، دستورالعمل‌ها، نظامنامه‌ها و ضوابطي که در اين قانون مرجع تصويب آن اين شورا است،
- 5 - تصويب شاخص‌هاي اجرائي براي تحقق اهداف سياستهاي كلي اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسي به منظور اعمال نظارت دقيق بر اجراء آنها،
- 6 - تدوين سازوکارهاي جلوگيري از نفوذ و سيطره بيگانگان بر اقتصاد ملي،
- 7- تبیین نقش سياستگذاري و هدايت و نظارت دولت،
- 8 - ايجاد هماهنگي بين دستگاههاي اجرائي در اجراء سياستهاي كلي اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسي،
- 9- تمهيدات لازم براي تشويق عموم به سرمايه‌گذاري، کارآفريني و بهبود فضاي کسب و کار.

تبصره - مصوبات اين شورا را وزير امور اقتصادي و دارايي ابلاغ مي‌نمايد.

فصل نهم - تسهيل رقابت و منع انحصار

- ماده 43-** تامامي اشخاص حقيقي و حقوقي بخش‌هاي عمومي، دولتي، تعاوني و خصوصي مشمول مواد اين فصل هستند.
- ماده 44-** هرگونه تباني از طريق قرارداد، توافق و يا تفاهم (اعم از کتبي، الكترونيكي، شفاهي و يا عملي) بين اشخاص که يك يا چند اثر زير را به دنبال داشته باشد به نحوي که نتیجه آن بتواند اخلاص در رقابت باشد ممنوع است :
- 1- مشخص کردن قيمتهاي خريد يا فروش کالا يا خدمت و نحوه تعيين آن در بازار به طور مستقيم يا غيرمستقيم.
 - 2- محدود کردن يا تحت کنترل درآوردن مقدار توليد، خريد يا فروش کالا يا خدمت در بازار.
 - 3- تحميل شرايط تبعيض‌آميز در معاملات همسان به طرفهاي تجاري
 - 4- ملزم کردن طرف معامله به عقد قرارداد با اشخاص ثالث يا تحميل کردن شروط قرارداد به آنها.
 - 5 - موکول کردن انعقاد قرارداد به قبول تعهدات تکميلي توسط طرفهاي ديگر که بنا بر عرف تجاري با موضوع قرارداد ارتباطي ندارد.
 - 6 - تقسيم يا تسهيم بازار کالا يا خدمت بين دو يا چند شخص.
 - 7- محدود کردن دسترسي اشخاص خارج از قرارداد، توافق يا تفاهم به بازار.
- تبصره -** قراردادهاي ميان تشکلهاي کارگري و کارفرمايي به منظور تعيين دستمزد و مزايای، تابع قانون کار است.

ماده 45- اعمال ذيل که منجر به اخلاص در رقابت مي‌شود، ممنوع است:

الف - احتکار و استتکاف از معامله

- 1- استتکاف فردي يا جمعي از انجام معامله و يا محدود کردن مقدار کالا يا خدمت

موضوع معامله.

2- وادار کردن اشخاص دیگر به استنکاف از معامله و یا محدود کردن معاملات آنها با رقیب.

3- ذخیره یا نابود کردن کالا یا امتناع از فروش آن و نیز امتناع از ارائه خدمت به نحوی که این ذخیره‌سازی، اقدام یا امتناع منجر به بالا رفتن ساختگی قیمت کالا یا خدمت در بازار شود، اعم از این‌که به طور مستقیم یا با واسطه انجام گیرد.
ب - قیمت‌گذاری تبعیض‌آمیز

عرضه و یا تقاضای کالا یا خدمت مشابه به قیمت‌هایی که حاکی از تبعیض بین دو یا چند طرف معامله و یا تبعیض قیمت بین مناطق مختلف به رغم یکسان بودن شرایط معامله و هزینه‌های حمل و سایر هزینه‌های جانبی آن باشد.

ج - تبعیض در شرایط معامله

قائل شدن شرایط تبعیض‌آمیز در معامله با اشخاص مختلف در وضعیت یکسان.

د - قیمت‌گذاری تهاجمی

1- عرضه کالا یا خدمت به قیمتی پایین‌تر از هزینه تمام شده آن به نحوی که لطمه جدی به دیگران وارد کند یا مانع ورود اشخاص جدید به بازار شود.
2- ارائه هدیه، جایزه، تخفیف یا امثال آن که موجب وارد شدن لطمه جدی به دیگران شود.

تبصره - تشخیص لطمه جدی، بر عهده شورای رقابت است.

ه - اظهارات گمراه‌کننده:

هر اظهار شفاهی، کتبی یا هر عملی که:

1- کالا یا خدمت را به صورت غیرواقعی با کیفیت، مقدار، درجه، وصف، مدل یا استاندارد خاص نشان دهد و یا کالا و یا خدمت رقبا را نازل جلوه دهد.

2- کالای تجدید ساخت شده یا دست دوم، تعمیری یا کهنه را نو معرفی کند.

3- وجود خدمات پس از فروش، ضمانتنامه تعهد به تعویض، نگهداری، تعمیر کالا یا هر قسمتی از آن و یا تکرار یا تداوم خدمت تا حصول نتیجه معینی را القاء کند، در حالی که چنین امکاناتی وجود نداشته باشد.

4- اشخاص را از حیث قیمت کالا یا خدمتی که فروخته یا ارائه شده است یا

می‌شود، فریب دهد.

و- فروش یا خرید اجباری

1- منوط کردن فروش يك کالا یا خدمت به خرید کالا یا خدمت دیگر یا بالعکس.

2- وادار کردن طرف مقابل به معامله با شخص ثالث به صورتی که اتمام معامله

به عرضه یا تقاضای کالا یا خدمت دیگری ارتباط داده شود.

3- معامله با طرف مقابل با این شرط که طرف مذکور از انجام معامله با رقیب

امتناع ورزد.

ز- عرضه کالا یا خدمت غیراستاندارد

عرضه کالا و یا خدمت مغایر با استانداردهای اجباری اعلام‌شده توسط مراجع

ذی‌صلاح از جمله راجع به کاربرد، ترکیب، کیفیت، محتویات، طراحی، ساخت، تکمیل و یا بسته‌بندی.

ح - مداخله در امور داخلی و یا معاملات بنگاه یا شرکت رقیب

ترغیب، تحریک و یا وادار ساختن یک یا چند سهامدار، صاحب سرمایه، مدیر یا کارکنان یک بنگاه و یا شرکت رقیب از طریق اعمال حق رأی، انتقال سهام، افشاء اسرار، مداخله در معاملات بنگاهها و یا شرکتها یا روش‌های مشابه دیگر به انجام عملی که به ضرر رقیب باشد.

ط - سوء استفاده از وضعیت اقتصادی مسلط

سوء استفاده از وضعیت اقتصادی مسلط به یکی از روش‌های زیر:

1- تعیین، حفظ و یا تغییر قیمت یک کالا یا خدمت به صورتی غیرمتعارف،

2- تحمیل شرایط قراردادی غیرمنصفانه،

3- تحدید مقدار عرضه و یا تقاضا به منظور افزایش و یا کاهش قیمت بازار،

4- ایجاد مانع به منظور مشکل کردن ورود رقبا یا حذف بنگاهها یا

شرکت‌های رقیب در یک فعالیت خاص،

5 - مشروط کردن قراردادهای پذیرش شرایطی که از نظر ماهیتی یا عرف

تجاری، ارتباطی با موضوع چنین قراردادهایی نداشته باشد،

6 - تملک سرمایه و سهام شرکتها به صورتی که منجر به اخلال در رقابت شود.

ی - محدود کردن قیمت فروش مجدد

مشروط کردن عرضه کالا یا خدمت به خریدار به پذیرش شرایط زیر:

1- اجبار خریدار به قبول قیمت فروش تعیین شده یا محدود کردن وی در تعیین

قیمت فروش به هر شکلی.

2- مقید کردن خریدار به حفظ قیمت فروش کالا یا خدمتی معین، برای بنگاه یا

شرکتی که از او کالا یا خدمت خریداری می‌کند یا محدود کردن بنگاه یا شرکت مزبور در

تعیین قیمت به هر شکلی.

ک - کسب غیرمجاز، سوء استفاده از اطلاعات و موقعیت اشخاص

1- کسب و بهره‌برداری غیرمجاز از هرگونه اطلاعات داخلی رقبا در زمینه تجاری،

مالی، فنی و نظایر آن به نفع خود یا اشخاص ثالث.

2- کسب و بهره‌برداری غیرمجاز از اطلاعات و تصمیمات مراجع رسمی، قبل از

افشاء یا اعلان عمومی آنها و یا کتمان آنها به نفع خود یا اشخاص ثالث.

3- سوء استفاده از موقعیت اشخاص به نفع خود یا اشخاص ثالث.

ماده 46- هیچ یک از مدیران، مشاوران یا سایر کارکنان شرکت یا بنگاه مجاز

نیستند با هدف ایجاد محدودیت یا اخلال در رقابت در یک و یا چند بازار، به طور همزمان

متصدی سمتی در شرکت و یا بنگاهی مرتبط و یا دارای فعالیت مشابه باشند.

ماده 47- هیچ شخص حقیقی یا حقوقی نباید سرمایه یا سهام شرکتها یا

بنگاههای دیگر را به نحوی تملک کند که موجب اخلال در رقابت در یک و یا چند بازار

گردد.

تبصره - موارد زیر از شمول این ماده مستثني است:

1- تملك سهام يا سرمايه به وسيله كارگزار يا كارگزار معامله گري كه به كار خريد و فروش اوراق بهادار اشتغال دارد، مادامي كه از حق رأي سهام براي اخلال در رقابت سوءاستفاده نشود.

2- دارا بودن يا تحصيل حقوق رهندي نسبت به سهام و سرمايه شركتها و بنگاههاي فعال در بازار يك کالا يا يك خدمت مشروط بر اين كه منجر به اعمال حق رأي در اين شركتها يا بنگاهها نشود.

3- در صورتي كه سهام يا سرمايه تحت شرايط اضطراري تملك شده باشد، مشروط بر اين كه حداكثر ظرف يك ماه از تاريخ تملك، موضوع به اطلاع شوراي رقابت برسد و بيشتر از مدت زماني كه شورا تعيين مي كند، تملك ادامه نيابد.

ماده 48- ادغام شركتها يا بنگاهها در موارد زير ممنوع است:

1- در جريان ادغام يا در نتيجه آن اعمال مذكور در ماده (45) اعمال شود.

2- هرگاه در نتيجه ادغام، قيمت کالا يا خدمت به طور نامتعارفي افزايش يابد.

3- هرگاه ادغام موجب ايجاد تمرکز شديد در بازار شود.

4- هرگاه ادغام، منجر به ايجاد بنگاه يا شركت كنترل كننده در بازار شود.

تبصره 1- در مواردی كه پيشگيري از توقف فعاليت بنگاهها و شركتها يا

دسترسي آنها به دانش فني جز از طريق ادغام امكان پذير نباشد، هر چند ادغام منجر به بندهاي (3) و (4) اين ماده شود، مجاز است.

تبصره 2- دامنه تمرکز شديد را شوراي رقابت تعيين و اعلام مي كند.

ماده 49- بنگاهها و شركتها مي توانند در مورد شمول مواد (47) و (48) اين

قانون بر اقدامات خود از شوراي رقابت كسب تكليف كنند. شوراي رقابت مكلف است حداكثر ظرف يك ماه از تاريخ وصول تقاضا در هر يك از موارد مذكور آن را بررسي و نتيجه را به طور كتبي يا به وسيله دادن پيام مطمئن به متقاضی اعلام كند. در صورت اعلام عدم شمول مواد (47) و (48) اين قانون به اقدامات موضوع استعلام يا عدم ارسال پاسخ از سوي شورا ظرف مدت مقرر، اقدامات مذكور صحيح تلقي مي شود.

ماده 50- افراد صنفی مشمول قانون نظام صنفی كه به عرضه جزئی (خرده

فروشي) کالاها يا خدمات مي پردازند، از شمول اين فصل مستثني هستند.

ماده 51- حقوق و امتيازات انحصاري ناشي از مالکیت فکری نباید موجب نقض

مواد (44) تا (48) اين قانون شود، در اين صورت شوراي رقابت اختيار خواهد داشت يك يا چند تصميم زير را اتخاذ كند:

الف) توقف فعاليت يا عدم اعمال حقوق انحصاري از جمله تحديد دوره اعمال

حقوق انحصاري،

ب) منع طرف قرارداد، توافق يا مصالحه مرتبط با حقوق انحصاري از انجام تمام يا

بخشي از شرايط و تعهدات مندرج در آن.

ج) ابطال قراردادها، توافقها يا تفاهم مرتبط با حقوق انحصاري در صورت مؤثر

نبودن تدابير موضوع بندهاي «الف» و «ب» اين ماده.

ماده 52 - هرگونه کمک و اعطاء امتیاز دولتی (ریالی، ارزی، اعتباری، معافیت،

تخفیف، ترجیح، اطلاعات یا مشابه آن)، به صورت تبعیض آمیز به یک یا چند بنگاه یا شرکت که موجب تسلط در بازار یا اخلال در رقابت شود، ممنوع است.

ماده 53 - برای نیل به اهداف این فصل شورایی تحت عنوان « شورای رقابت»

تشکیل می شود. ترکیب و شرایط انتخاب اعضاء شورا به شرح زیر است:

الف - ترکیب اعضاء

1- سه نماینده مجلس از بین اعضای کمیسیونهای اقتصادی، برنامه و بودجه و محاسبات و صنایع و معادن از هر کمیسیون یک نفر به انتخاب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر.

2 - دو نفر از قضات دیوان عالی کشور به انتخاب و حکم رئیس قوه قضائیه.

3- دو صاحب نظر اقتصادی برجسته به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی و حکم

رئیس جمهور.

4- یک حقوقدان برجسته و آشنا به حقوق اقتصادی به پیشنهاد وزیر دادگستری و

حکم رئیس جمهور.

5 - دو صاحب نظر در تجارت به پیشنهاد وزیر بازرگانی و حکم رئیس جمهور.

6 - یک صاحب نظر در صنعت به پیشنهاد وزیر صنایع و معادن و حکم رئیس جمهور.

7- یک صاحب نظر در خدمات زیربنایی به پیشنهاد رئیس سازمان مدیریت و

برنامه ریزی کشور و حکم رئیس جمهور.

8 - یک متخصص امور مالی به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی و حکم

رئیس جمهور.

9- یک نفر به انتخاب اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران .

10- یک نفر به انتخاب اطاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران .

تبصره 1- رئیس شورا از بین صاحب نظران اقتصادی عضو شورا، موضوع بند (2)

به پیشنهاد اعضاء و با حکم رئیس جمهور منصوب می شود.

تبصره 2- نایب رئیس از بین اعضاء شورا به پیشنهاد اعضاء و با حکم رئیس شورا

منصوب می شود.

ب - شرایط انتخاب اعضاء

1- تابعیت جمهوری اسلامی ایران،

2- دارا بودن حداقل چهل سال سن،

3- دارا بودن مدرک دکترای معتبر برای اعضاء صاحب نظر اقتصادی و حقوقدان و

حداقل مدرک کارشناسی برای صاحب نظران تجاری و صنعتی و خدمات زیربنایی و مالی،

4- نداشتن محکومیت های موضوع ماده (62) مکرر قانون مجازات اسلامی و یا

محکومیت قطعی به ورشکستگی به تقصیر یا به تقلب،

5 - دارا بودن حداقل ده سال سابقه کار مفید و مرتبط،

6 - نداشتن محکومیت قطعی انتظامی از بند « د » به بالا موضوع ماده (9) قانون

رسیدگی به تخلفات اداری (مصوب 1372/9/7)

تبصره - به استثناء قاضي، بازنشسته بودن افراد مانع انتخاب نخواهد بود.

ماده 54 - به منظور انجام امور کارشناسي و اجرائي و فعاليتهاي دبیرخانه‌اي شوراي رقابت، مرکز ملي رقابت در قالب مؤسسه‌اي دولتي مستقل زیر نظر رئیس جمهور تشکیل مي‌شود که تشکيلات آن به پیشنهاد وزارت امور اقتصادي و دارايي و تصویب هیأت وزیران تعیین مي‌شود. تغييرات بعدي تشکيلات مرکز ملي رقابت با پیشنهاد شوراي رقابت و تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ريزي کشور و تصویب هیأت وزیران خواهد بود.

تبصره 1- رئیس شوراي رقابت، رئیس مرکز ملي رقابت نیز مي‌باشد.

تبصره 2- در تأمین نيروي انساني مورد نیاز مرکز ملي رقابت اولويت با کارکنان رسمي و پيماني وزارتخانه‌ها و دستگاهها و مؤسسات دولتي است.

تبصره 3- آئين‌نامه تشويق اعضاء شوراي رقابت و کارکنان مرکز ملي رقابت به پیشنهاد وزارت امور اقتصادي و دارايي به تصویب هیأت وزیران مي‌رسد.

ماده 55 - دوره تصدي، اشتغال و رويه يا نحوه رسيدگي به تخلفات اعضاء

شوراي رقابت به شرح زیر است:

1- دوره تصدي عضو قاضي دو سال و ساير اعضاء شش سال است و انتصاب مجدد آنان براي عضو قاضي دو دوره و براي ساير اعضاء يك دوره ديگر مجاز خواهد بود.
2- دوره تصدي کسانی که به دلایلي جانشین اعضاء شورا مي‌شوند، به میزان بقیه دوره تصدي عضو قبلي خواهد بود.

3- اعطاء مأموریت به کارمندان دولت و قوه قضائیه براي عضویت آنان در شورا و هیأت تجدیدنظر الزامي است.

4- اشتغال رئیس و اعضاء شوراي رقابت به صورت تمام وقت است. افراد مذکور نمی‌توانند همزمان شغل و یا مسؤولیت دیگری در بخش عمومي، خصوصي یا تعاوني داشته باشند.

تبصره - اعضاء هیأت علمي دانشگاهها در صورتي که حداکثر به اندازه ساعات موظف تدریس کنند و اعضاء مذکور در اجزاء (8)، (9) و (10) بند (الف) ماده (53) این قانون از شمول این بند مستثني هستند.

5 - به تخلفات اعضاء شوراي رقابت و هیأت تجدیدنظر، به جز قاضي منتخب رئیس قوه قضائیه و نیز کارمندان مرکز ملي رقابت برابر مقررات قانون نحوه رسيدگي به تخلفات اداري و به تخلفات قاضي منتخب رئیس قوه قضائیه، طبق مقررات قانوني در دادسراها و دادگاه‌هاي انتظامي قضاات رسيدگي خواهد شد.

ماده 56 - تضمین موقعیت شغلي اعضاء شورا و نحوه استقلال آن به شرح زیر

است:

1- هیچ يك از اعضاء شوراي رقابت را نمی‌توان برخلاف میل او از عضویت در شورا برکنار کرد مگر در موارد زیر:

الف - ناتواني در انجام وظايف محوله به تشخیص دو سوم اعضاء شورا.

ب - محکومیتهاي مذکور در جزءهاي «3» و «5» بند «ب» ماده (53) این قانون.

ج - محکومیت قطعی به دلیل سوءاستفاده از مقررات مواد (75) و (76) این قانون.
د - از دست دادن اهلیت استیفاء.

ه - غیبت غیرموجه بیش از دو ماه متوالی و سه ماه غیرمتوالی در هر سال از حضور در شورا، با تشخیص اکثریت اعضاء شورای رقابت.
و - نقض تکالیف و محدودیتهای موضوع ماده (68) این قانون و تخطی از مقررات موضوع مواد (75) و (76) به تشخیص اکثریت اعضاء شورای رقابت.
2- در صورت کناره‌گیری داوطلبانه یا فوت هر يك از اعضاء شورا و همچنین در صورت بروز موجبات عزل به نحو مذکور در فوق، مراتب همراه با دلایل و مدارك و مستندات مربوط حسب مورد توسط رئیس شورا یا نایب رئیس وی به مرجع انتصاب‌کننده عضو، جهت انتصاب عضو جانشین اعلام می‌شود. مرجع مزبور مکلف است حداکثر ظرف يك ماه از تاریخ وصول تقاضا، در چهارچوب ماده (53) این قانون، عضو جانشین را انتخاب و به شورای رقابت معرفی کند.
3- اعضاء شورای رقابت را نمی‌توان به دلیل اتخاذ تصمیمات در چهارچوب وظایف قانونی و یا اظهاراتی که به استناد قانون می‌کنند، تحت تعقیب قرار داد.
4- شورای رقابت در رسیدگی و تصمیم‌گیری مطابق مقررات این فصل از استقلال کامل برخوردار است.

ماده 57 - جلسات شورا با حضور دو سوم اعضاء و به ریاست رئیس و در غیاب او نایب رئیس رسمیت خواهد داشت. تصمیمات شورا با رأی اکثریت اعضای صاحب رأی مشروط بر آن‌که از پنج رأی کمتر نباشد معتبر خواهد بود و تصمیمات شورا درخصوص ماده (61) این قانون در صورتی اعتبار خواهد داشت که رأی حداقل یک قاضی عضو نیز در آن مثبت باشد.

ماده 58 - علاوه بر موارد تصریح شده در سایر مواد، این شورا وظایف و اختیارات زیر را نیز دارد:

- 1- تشخیص مصادیق رویه‌های ضد رقابتی و معافیتهای موضوع این قانون و اتخاذ تصمیم در مورد این معافیتهای در خصوص امور موردی مندرج در این قانون.
- 2- ارزیابی وضعیت و تعیین محدوده بازار کالاها و خدمات مرتبط با مواد (44) تا (48).
- 3- تدوین و ابلاغ راهنماها و دستورالعمل‌های لازم به منظور اجراء این فصل و دستورالعمل‌های داخلی شورا.
- 4- ارائه نظرات مشورتی به دولت برای تنظیم لوایح مورد نیاز.
- 5 - تصویب دستورالعمل تنظیم قیمت، مقدار و شرایط دسترسی به بازار کالاها و خدمات انحصاری در هر مورد با رعایت مقررات مربوط.

ماده 59 - شورای رقابت می‌تواند در حوزه کالا یا خدمتی خاص که بازار آن مصداق انحصار طبیعی است، پیشنهاد تشکیل نهاد تنظیم‌کننده بخشی را برای تصویب به هیأت وزیران ارائه و قسمتی از وظایف و اختیارات تنظیمی خود در حوزه مزبور را به نهاد تنظیم‌کننده بخشی واگذار نماید.
ترکیب اعضاء نهادهای تنظیم‌کننده بخشی به پیشنهاد شورای رقابت با تصویب

هیأت وزیران تعیین می‌شود. شرایط انتخاب اعضاء این نهادها، مطابق بند «ب» ماده (53) این قانون است و اعضاء آنها در حیطه وظایف و اختیارات تفویض شده، مسؤولیت‌های پیش‌بینی شده در این قانون برای اعضاء شورای رقابت را برعهده دارند. در هر حال هیچ نهاد تنظیم‌کننده بخشی نمی‌تواند مغایر با این قانون یا مصوبات شورای رقابت در زمینه تسهیل رقابت تصمیمی بگیرد یا اقدامی کند.

ماده 60 - اختیار شورا برای بازرسی و تحقیق به شرح زیر است:

الف - بازرسی

شورای رقابت اختیار دارد در اجراء وظایف و مأموریت‌های خود برای رسیدگی به دعاوی و پرونده‌های طرح شده، بنگاهها و شرکتها را بازرسی کند و اجازه ورود به اماکن، انبارها، وسایل نقلیه، رایانه‌ها و تفتیش آنها و نیز جواز بازرسی از فعالیت‌های اقتصادی، اموال، رایانه‌ها، دفاتر و سایر اوراق را صادر کند. شرکت در جلسات مجامع عمومی و جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز از جمله مصوبات هیأت مدیره، نیز مشمول اختیار بازرسی شورا است.

ب - تحقیق

شورا اختیار دارد در اجراء وظایف و مأموریت‌های خود، با استفاده از يك یا چند راهکار زیر، رسیدگی به موضوعات مرتبط با این قانون و شکایات را انجام دهد:

- 1- احضار مشتکی عنه برای حضور در شورا یا مرکز به منظور انجام تحقیقات از او.
- 2- احضار شهود و یا هر شخص دیگر که حضور آنها به منظور رسیدگی به شکایات ضروری تشخیص داده شود.

3- درخواست گزارش، اطلاعات، مدارك، مستندات و سوابق (اعم از کاغذی یا

الکترونیکی) مرتبط با رویه‌های ضد رقابتی از اشخاص حقیقی و حقوقی.

4- دعوت از کارشناسان و مؤسسات تخصصی و دریافت اظهار نظر آنان در فرایند

تحقیق و بازرسی.

تبصره 1- شورای رقابت باید صدور مجوز تحقیقات و بازرسی و محدوده آن را در اجراء این ماده در هر مورد حسب مورد از یکی از قضات عضو شورا یا یکی از پنج قاضی که بدین منظور توسط رئیس قوه قضائیه (از بین قضات با حداقل ده سال سابقه) انتخاب و معرفی می‌شوند، درخواست کند. قاضی موظف است حداکثر ظرف دو هفته تصمیم بگیرد. انجام تحقیقات و بازرسی منوط به حکم قاضی است.

تبصره 2- شورا می‌تواند امر تحقیق و بازرسی را به مؤسسات تخصصی و

اشخاص متخصص حقیقی و حقوقی که طبق قوانین خاص تشکیل و احراز صلاحیت شده‌اند، ارجاع کند.

ماده 61 - هرگاه شورا پس از وصول شکایات یا انجام تحقیقات لازم احراز کند که

يك یا چند مورد از رویه‌های ضد رقابتی موضوع مواد (44) تا (48) این قانون توسط

بنگاهی اعمال شده است، می‌تواند حسب مورد يك یا چند تصمیم زیر را بگیرد:

1- دستور به فسخ هر نوع قرارداد، توافق و تفاهم متضمن رویه‌های ضد رقابتی

موضوع مواد (44) تا (48) این قانون.

2- دستور به توقف طرفین توافق یا توافق‌های مرتبط با آن از ادامه رویه‌های ضدرقابتي مورد نظر.

3- دستور به توقف هر رویه ضدرقابتي یا عدم تکرار آن.

4- اطلاع‌رسانی عمومی در جهت شفافیت بیشتر بازار.

5 - دستور به عزل مدیرانی که برخلاف مقررات ماده (46) این قانون انتخاب شده‌اند.

6 - دستور به واگذاری سهام یا سرمایه بنگاهها یا شرکتها که برخلاف ماده (47) این قانون حاصل شده است.

7- الزام به تعلیق یا دستور به ابطال هرگونه ادغام که برخلاف ممنوعیت ماده (48) این قانون انجام شده و یا الزام به تجزیه شرکتهای ادغام شده.

8 - دستور استرداد اضافه درآمد و یا توقیف اموالی که از طریق ارتکاب رویه‌های ضدرقابتي موضوع مواد (44) تا (48) این قانون تحصیل شده است از طریق مراجع ذيصلاح قضائي.

9- دستور به بنگاه یا شرکت جهت عدم فعالیت در يك زمينه خاص یا در منطقه یا مناطق خاص.

10- دستور به اصلاح اساسنامه، شرکتنامه یا صورتجلسات مجامع عمومی یا هیأت‌مدیره شرکتها یا ارائه پیشنهاد لازم به دولت درخصوص اصلاح اساسنامه‌های شرکتها و مؤسسات بخش عمومی.

11- الزام بنگاهها و شرکتها به رعایت حداقل عرضه و دامنه قیمتي در شرایط انحصاري.

12- تعیین جریمه نقدي از ده میلیون (10.000.000) ریال تا يك میلیارد

(1.000.000.000) ریال، در صورت نقض ممنوعیتهاي ماده (45) این قانون.

آئین‌نامه مربوط به تعیین میزان جرائم نقدي متناسب با عمل ارتكابي به پیشنهاد مشترك وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، بازرگانی و دادگستري تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده 62 - شورای رقابت تنها مرجع رسیدگی به رویه‌های ضدرقابتي است و

مكلف است رأساً و یا براساس شکایت هر شخصی اعم از حقيقي یا حقوقی از جمله دادستان‌کل یا دادستان محل، دیوان محاسبات کشور، سازمان بازرسی کل کشور، تنظیم‌کننده‌های بخشي، سازمانها و نهادهای وابسته به دولت، تشکلهای صنفی، انجمن‌های حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان و دیگر سازمانهای غیردولتي، بررسی و تحقیق درخصوص رویه‌های ضدرقابتي را آغاز و در چهارچوب ماده (61) این قانون تصمیم‌بگیرد.

شورا مكلف است برای رسیدگی به موضوع شکایات، وقت رسیدگی تعیین و آن را به طرفین ابلاغ نماید. طرفین می‌توانند شخصاً در جلسه حضور یابند یا وکیل معرفی نمایند یا لایحه دفاعیه به شورا تقدیم کنند.

تبصره - تخلفات موضوع فصل هشتم قانون نظام صنفی چنانچه موجب اخلال در

رقابت باشد مطابق مقررات این قانون رسیدگی خواهد شد. در صورت بروز اختلاف، حل اختلاف با کمیته‌ای مرکب از یکی از اعضای شورای رقابت به انتخاب رئیس شورا، یک نفر نماینده از هیأت عالی نظارت موضوع ماده (53) قانون نظام صنفی و یک نفر به انتخاب وزیر دادگستری خواهد بود. رأی اکثریت اعضای این هیأت قطعی است. محل استقرار کمیته، در وزارت دادگستری خواهد بود.

ماده 63 - تصمیمات شورای رقابت به موجب ماده (61)، ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ به ذی‌نفع قابل تجدیدنظر در هیأت تجدیدنظر موضوع ماده (64) این قانون است. این مدت برای اشخاص مقیم خارج دو ماه خواهد بود. در صورت عدم تجدید نظرخواهی در مدت یاد شده و همچنین در صورت تأیید تصمیمات شورا در هیأت تجدیدنظر، این تصمیمات قطعی است.

تبصره - در مواردی که تصمیمات شورا، به تشخیص شورا جنبه عمومی داشته باشد، پس از قطعیت باید به هزینه محکوم علیه در یکی از جرایم کثیرالانتشار منتشر شود.

ماده 64 - محل استقرار، ترکیب هیأت تجدیدنظر، شرایط انتخاب و نحوه تصمیم‌گیری در این هیأت به شرح زیر است:

1- هیأت تجدیدنظر که در تهران مستقر خواهد بود، از افراد زیر تشکیل می‌شود:

الف - سه قاضی دیوان عالی کشور به انتخاب و حکم رئیس قوه قضائیه.

ب - دو صاحب‌نظر اقتصادی به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی و حکم رئیس

جمهور.

ج - دو صاحب‌نظر در فعالیتهای تجاری و صنعتی و زیربنایی به پیشنهاد مشترک

وزراء صنایع و معادن و بازرگانی و حکم رئیس جمهور.

2- اعضای هیأت تجدیدنظر باید حداقل دارای پانزده سال سابقه کار مفید و مرتبط

باشند. سایر شرایط انتخاب اعضای و همچنین ضوابط مرتبط با دوره تصدی اعضای،

اشتغال، عزل و رسیدگی به تخلفات اعضای و نیز موقعیت شغلی و ضوابط استخدامی و حقوق و مزایای آنان به ترتیبی خواهد بود که در بند «ب» ماده (53) و مواد (55) و (56) این قانون ذکر شده است.

3- نحوه تصمیم‌گیری هیأت تجدیدنظر به شرح زیر است:

الف - تصمیمات هیأت تجدیدنظر منوط به تصویب اکثریت اعضای آن است، ولی رأی

تجدیدنظر در مورد تصمیمات ماده (61) این قانون در عین حال باید متضمن موافقت

حداقل دو عضو قاضی این هیأت باشد.

ب - هیأت تجدیدنظر می‌تواند، امر تحقیق و بازرسی را به مؤسسات تخصصی و

اشخاص حقیقی و حقوقی متخصص که طبق قوانین خاص تشکیل و احراز صلاحیت

شده‌اند، ارجاع کند.

ج - هیأت تجدیدنظر می‌تواند تصمیمات شورا را نقض یا عیناً تأیید یا حسب مورد

آن را تعدیل یا اصلاح کند یا مستقلاً تصمیم دیگری بگیرد.

د- تصمیمات هیأت تجدیدنظر به شرح بند فوق قطعی و لازم‌الاجراء خواهد بود.

4- هیأت تجدیدنظر می‌تواند طرفین دعوا را برای اداء توضیحات دعوت نماید و همچنین طرفین و یا وکیل آنها بنا به تشخیص خود می‌توانند حضوراً یا با ارائه لایحه دفاعیه نسبت به ادای توضیحات در جلسه رسیدگی به پرونده مطروحه اقدام نمایند، در غیر این صورت هیأت با توجه به مدارک و مستندات مضبوط در پرونده، تصمیم مقتضی خواهد گرفت.

ماده 65 - تصمیمات شورای رقابت جز در مورد بند «12» ماده (61) این قانون پس از ابلاغ به ذی‌نفع قابل اجراء است و تجدید نظرخواهی ذی‌نفع به موجب ماده (63) مانع اجراء نخواهد شد.

در هر صورت ذی‌نفع می‌تواند همزمان با تجدید نظرخواهی یا پس از آن تا زمان تصمیم‌گیری هیأت تجدیدنظر، توقف اجراء تصمیم شورای رقابت را تقاضا کند و هیأت تجدیدنظر فوراً به تقاضا رسیدگی کرده و می‌تواند با اخذ تأمین یا تضمین مناسب دستور توقف اجراء تصمیمات شورای رقابت را صادر کند.

ماده 66 - اشخاص حقیقی و حقوقی خسارت‌دیده از رویه‌های ضدرقابته مذکور در این قانون، می‌توانند حداکثر ظرف یک سال از زمان قطعیت تصمیمات شورای رقابت یا هیأت تجدید نظر مبنی بر اعمال رویه‌های ضدرقابته، به منظور جبران خسارت به دادگاه صلاحیتدار دادخواست بدهند. دادگاه ضمن رعایت مقررات این قانون در صورتی به دادخواست رسیدگی می‌کند که خواهان رونوشت رأی قطعی شورای رقابت یا هیأت تجدیدنظر را به دادخواست مذکور پیوست کرده باشد.

تبصره - در مواردی که تصمیمات شورای رقابت یا هیأت تجدیدنظر جنبه عمومی داشته و پس از قطعیت از طریق جراید کثیرالانتشار منتشر می‌شود، اشخاص ثالث ذی‌نفع می‌توانند با اخذ گواهی از شورای رقابت مبنی بر شمول تصمیم مذکور بر آنها، دادخواست خود را به دادگاه صلاحیتدار بدهند. صدور حکم به جبران خسارت، منوط به ارائه گواهی مذکور است و دادگاه در صورت درخواست خواهان مبنی بر تقاضای صدور گواهی با صدور قرار اناطه، تا اعلام پاسخ شورای رقابت از رسیدگی خودداری می‌نماید. رسیدگی شورا به درخواستهای موضوع این تبصره خارج از نوبت خواهد بود.

ماده 67 - شورای رقابت می‌تواند در کلیه جرائم موضوع این قانون سمت شاکی داشته باشد و از دادگاه صلاحیتدار برای جبران خسارت وارد شده به منافع عمومی درخواست رسیدگی کند.

ماده 68 - تکالیف و محدودیت‌های اعضاء شورای رقابت، هیأت تجدیدنظر و

کارکنان مرکز ملی رقابت به شرح زیر است:

1- ممنوعیت شرکت در جلسات و تصمیم‌گیری در موارد موضوع ماده (91) قانون

آئین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی.

تصمیماتی که بدون رعایت این بند اتخاذ شود و منجر به تحصیل منافع مستقیم و یا غیرمستقیم یا معافیت از تکلیفی برای عضو مربوط شود، باطل و فاقد اثر قانونی خواهد بود.

تبصره - چنانچه بنا به محدودیت فوق فرد یا افرادی از اعضاء شورای رقابت یا

هیأت تجدیدنظر از شرکت در جلسات شورا و تصمیم‌گیری منع شوند، شورای رقابت یا هیأت تجدیدنظر از مرجع معرفی‌کننده عضو مزبور، درخواست معرفی عضو جایگزین را برای رسیدگی به این موضوع می‌کند.

2- وظیفه حفظ اطلاعات داخلی

اعضاء شورای رقابت، هیأت تجدیدنظر و همچنین کارکنان مرکز ملی رقابت و هر شخصی که قبلاً در این سمت‌ها مشغول به کار بوده است، نباید اطلاعات داخلی بنگاهها، شرکتها یا اشخاصی را که در جریان انجام وظیفه یا به این مناسبت از آنها اطلاع یافته‌اند، فاش کنند یا به‌طور مخفیانه از آن به نفع خود یا اشخاص دیگر بهره بگیرند.

3- ممنوعیت اظهارنظر قبل از اتخاذ تصمیم

اعضاء شورای رقابت و هیأت تجدیدنظر و نیز کارکنان مرکز ملی رقابت نباید قبل از اتخاذ تصمیم، درخصوص تخلفات بنگاهها، شرکتها یا اشخاص از مقررات این قانون به صورت کتبی یا شفاهی اظهارنظر کنند.

ماده 69- شورای رقابت موظف است امکان دسترسی عموم به ضوابط،

آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مرتبط با این فصل را فراهم و گزارش عملکرد سالانه اجراء این فصل را تنظیم و برای عموم منتشر کند.

ماده 70- تصمیمات قطعی شورای رقابت یا هیأت تجدیدنظر حسب مورد توسط واحد اجراء احکام مدنی دادگستری اجراء می‌شود.

ماده 71- آئین‌نامه اجرائی موضوع این فصل از جمله نحوه بازرسی، تحقیق، ثبت استعلامات و وصول شکایات به پیشنهاد شورای رقابت حداکثر ظرف مدت شش‌ماه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده 72- هر کس برای اخذ گواهی یا مجوزهای موضوع این فصل یا در جریان رسیدگی به رویه‌های ضدرقابته اعم از مرحله بازرسی و تحقیقات اظهارات خلاف واقع کند و یا از ارائه اطلاعات و اسناد و مدارکی که می‌تواند در نتیجه تصمیمات شورای رقابت و هیأت تجدیدنظر مؤثر باشد، خودداری کند و همچنین هر کس که به شورای رقابت، هیأت تجدیدنظر و مرکز ملی رقابت مدارک و اسناد جعلی یا خلاف واقع تسلیم کند یا اطلاعات، مدارک و اسناد مرتبط با رویه‌های ضدرقابته را صرف‌نظر از قالب آنها به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم نابود کند، تغییر دهد یا تحریف کند، به حبس تعزیری از سه ماه تا یک سال یا به جزای نقدی از ده میلیون (10.000.000) ریال تا یکصد میلیون (100.000.000) ریال یا به هر دو مجازات محکوم خواهد شد.

چنانچه ارائه اسناد و مدارک یا بیان اظهارات خلاف واقع یا جعلی منجر به اخذ گواهی یا مجوزهای مذکور در این فصل شده باشد، دادگاه علاوه بر تعیین مجازات مقرر در این ماده، با تقاضای ذی‌نفع، حسب مورد حکم به ابطال گواهی یا مجوز مزبور صادر می‌کند.

ماده 73- هر کارشناس یا خبره یا صاحب‌نظری که شهادت یا اظهارنظر او برابر مقررات این فصل درخواست شود و برخلاف واقع شهادتی دهد که در تصمیمات شورای

رقابت و هیأت تجدیدنظر مؤثر واقع شود، به حبس تعزیری از یک تا سه سال یا به جزای نقدی از سی میلیون (30.000.000) ریال تا سیصد میلیون (300.000.000) ریال یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد.

تبصره - علاوه بر مجازاتهای فوق، شهادت کذب مشمول مجازات مقرر در قانون مجازات اسلامی نیز می باشد.

ماده 74- هر کس به قصد صدمه زدن به اعتبار تجاری و حرفه‌ای بنگاهها یا شرکتها و یا مدیران یا صاحبان آنها شکایتی به شورای رقابت یا هیأت تجدیدنظر تسلیم کرده باشد که پس از رسیدگی ثابت شود واهی بوده است، علاوه بر محکومیت به جبران خسارت به حبس از شش ماه تا دو سال یا به جزای نقدی معادل خسارت وارده یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد.

ماده 75- هر کس که به موجب این فصل مکلف به حفظ اطلاعات داخلی شرکتها، بنگاهها و یا سایر اشخاص شده است، آن را منتشر و یا افشاء کند و یا از این اطلاعات به نفع خود یا اشخاص دیگر بهره بگیرد، حسب مورد به حبس تعزیری از شش ماه تا دو سال یا جزای نقدی از چهل میلیون (40.000.000) ریال تا چهارصد میلیون (400.000.000) ریال یا هر دو مجازات و نیز جبران خسارات ناشی از افشاء و یا انتشار اطلاعات محکوم خواهد شد.

ماده 76- هر یک از اعضاء شورای رقابت، اعضاء هیأت تجدیدنظر، رؤسا و کارکنان مرکز ملی رقابت و همچنین هر یک از حقوق‌بگیران آنها و اشخاص طرف قرارداد آنها و نیز هر شخص دیگری که از مقررات این قانون برای ضربه زدن به منافع مالی یا اعتبار تجاری و حرفه‌ای اشخاص حقیقی یا حقوقی سوءاستفاده کند، علاوه بر جبران خسارات به حبس تعزیری از سه تا پنج سال یا جزاء نقدی از پنجاه میلیون (50.000.000) ریال تا پانصد میلیون (500.000.000) ریال یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد.

ماده 77- نقض هر یک از بندهای «1»، «2» و «3» ماده (68) این قانون تخلف انتظامی محسوب می‌شود و مرتکب علاوه بر مجازاتهای مذکور در این قانون حسب مورد در یکی از مراجع مذکور در بند «5» ماده (55) محاکمه خواهد شد.

ماده 78- هر کس که به هر شکلی مانع از انجام تحقیقات و بازرسی مأموران و بازرسان مرکز ملی رقابت شود، به جزای نقدی از پنج میلیون (5.000.000) ریال تا بیست میلیون (20.000.000) ریال محکوم خواهد شد و در صورت ادامه مانع‌تراشی به ازای هر روز، مبلغ یک میلیون (1.000.000) ریال به جزای نقدی تعیین شده اضافه خواهد شد.

ماده 79- مجازات اشخاص حقوقی به شرح زیر است:

- 1- در صورت ارتکاب هر یک از جرائم موضوع مواد این فصل توسط اشخاص حقوقی، مدیران آنها در زمان ارتکاب حسب مورد به مجازات مقرر در این قانون برای اشخاص حقیقی محکوم خواهند شد.
- 2- چنانچه ارتکاب جرم توسط شخص حقوقی، در نتیجه تعمد یا تقصیر هر یک از

حقوق‌بگیران آن انجام گیرد، علاوه بر آنچه که مشمول بند (1) می‌شود، فرد مزبور نیز حسب مورد برابر مقررات این قانون مسؤلیت کیفری خواهد داشت.

3- چنانچه هر يك از مدیران یا حقوق‌بگیران اشخاص حقوقی ثابت کند که جرم بدون اطلاع آنان انجام گرفته یا آنان همه توان خود را برای جلوگیری از ارتکاب آن به کار برده‌اند یا بلافاصله پس از اطلاع از وقوع جرم آن را به شورای رقابت یا مراجع ذیصلاح اعلام کرده‌اند، از مجازات مربوط به آن عمل معاف خواهد شد.

تبصره - در موارد لزوم جبران خسارت، در صورت پیش بینی این امر در اساسنامه یا دخالت اشخاص در این امر اشخاص حقوقی متضامناً با افراد مذکور در این ماده مسؤل خواهند بود.

ماده 80 - مطالبه خسارات موضوع این قانون منوط به تقدیم دادخواست به دادگاه ذیصلاح است.

ماده 81 - چنانچه درخصوص جرائم مذکور در این فصل، مجازاتهای سنگین‌تری در قوانین دیگر پیش‌بینی شده باشد، مجازاتهای سنگین‌تر اعمال خواهد شد.

ماده 82 - به جرائم موضوع مواد (72) تا (78) این فصل در دادرسیها و دادگاههای عمومی، مطابق مقررات جاری و مقررات این قانون و خارج از نوبت رسیدگی می‌شود.

ماده 83 - در اجراء این قانون، ضابطان دادگستری مکلف به همکاری با شورای رقابت، هیأت تجدیدنظر و مرکز ملی رقابت هستند.

ماده 84 - مبالغ جزای نقدی مندرج در این فصل هر سه سال يك بار متناسب با رشد شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی که توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به‌طور رسمی اعلام می‌شود، با پیشنهاد شورای رقابت و تصویب هیأت وزیران تعدیل می‌شود.

فصل دهم - مواد متفرقه

ماده 85 - بالاترین مقام هر يك از دستگاههای اجرائی موضوع ماده (86) این قانون، مسؤل اجراء صحیح و به موقع تکالیف مقرر شده برای آنها در این قانون می‌باشد و موظف است گزارش پیشرفت کار را هر سه ماه يك بار به شورای عالی اجراء سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسی ارائه نماید. در صورت تأخیر یا تعلل یا توقف در انجام وظایف مشخص شده در این قانون بالاترین مقام دستگاه موظف است حداکثر ظرف يك هفته فرد خاطی را به هیأت تخلفات اداری معرفی کند. هیأت موظف است پس از رسیدگی و احراز تخلف بندهای (ج) تا (ط) ماده (9) قانون رسیدگی به تخلفات اداری را نسبت به فرد خاطی اعمال نماید. چنانچه علت تأخیر، تعلل یا توقف، اشکال و یا نارسایی در قانون باشد دولت موظف است حداکثر ظرف دو ماه پس از تشخیص، لایحه اصلاح قانون را با قید يك فوریت به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

ماده 86 - کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسه‌های دولتی و شرکتهای دولتی موضوع ماده (4) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب 1366/6/1 و همچنین کلیه دستگاههای

اجرائی، شرکتهای دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت که شمول قوانین و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام آنها است، از جمله شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه و وابسته به آن، سایر شرکتهای وابسته به وزارت نفت و شرکتهای تابعه آن، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و شرکتهای تابعه آن، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و شرکتهای تابعه آن، سازمان در حال تصفیه صنایع ملی ایران و شرکتهای تابعه آن، مرکز تهیه و توزیع کالا و همچنین سهام متعلق به دستگاهها، سازمانها و شرکتهای فوق الذکر در شرکتهای غیردولتی و شرکتهایی که تابع قانون خاص میباشند و بانکها و مؤسسات اعتباری در فعالیتهای اقتصادی مشمول مقررات این قانون خواهند بود.

ماده 87 - کلیه آئیننامه‌های مورد نیاز این قانون که مرجع تهیه آن مشخص

نشده است با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی حداکثر ظرف مدت شش ماه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. آئیننامه‌های موضوع فصل سوم این قانون که مرجع تهیه آنها مشخص نشده باشد به پیشنهاد وزارت تعاون با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده 88 - وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است هر شش ماه یک بار گزارش عملکرد اجراء این قانون را به تفکیک مواد و تبصره‌ها به مجمع تشخیص مصلحت نظام و مجلس شورای اسلامی ارائه و برای اطلاع عموم منتشر نماید.

ماده 89 - این قانون از شمول ماده (161) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی،

اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مستثنی است.

ماده 90 - چنانچه دولت به هر دلیل قیمت فروش کالاها یا خدمات بنگاههای

مشمول واگذاری و یا سایر بنگاههای بخش غیردولتی را به قیمتی کمتر از قیمت بازار تکلیف کند، دولت مکلف است مابه‌التفاوت قیمت تکلیفی و هزینه تمام شده را تعیین و از محل اعتبارات و منابع دولت در سال اجراء پرداخت کند و یا از بدهی این بنگاهها به سازمان امور مالیاتی کسر نماید.

ماده 91 - به منظور تأمین شرایط هرچه مساعدتر برای مشارکت و

مسئولیت‌پذیری بخش غیردولتی در فعالیتهای اقتصادی:

الف - کلیه کمیسیونهای مجلس شورای اسلامی می‌توانند در بررسی لوایح و

طرحهای اقتصادی نظر مشورتی فعالان اقتصادی را کسب و مورد استفاده قرار دهند.

ب - کلیه کمیسیونها، هیأتها، شوراها و ستادهای تصمیم‌گیری در دولت

مجازند در تصمیمات اقتصادی خود، نظر فعالان اقتصادی را جویا شده و مورد توجه قرار دهند.

دولت موظف است عضویت رئیس یا نماینده اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران

و اطاق تعاون در شوراهای تصمیم‌گیری اقتصادی را از طریق اصلاح قانون یا

آئیننامه‌های مربوطه رسمیت بخشد. از این پس رئیس اطاق بازرگانی و صنایع و معادن

ایران و اطاق تعاون به‌عنوان عضو رسمی به ترکیب اعضاء شورای اقتصاد، هیأت امناء

حساب ذخیره ارزی، هیأت سرمایه‌گذاری خارجی (موضوع قانون جلب و حمایت

سرمایه‌گذاری خارجی) و هیأت عالی واگذاری (موضوع قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران) اضافه می‌شود.

ج - قوه قضائیه موظف است با تشویق ارجاع پرونده‌های اقتصادی به داور، در داور این‌گونه پرونده‌ها و همچنین بازرسی در موضوعات اقتصادی، از ظرفیتهای کارشناسی بخش غیردولتی نهایت استفاده را به عمل آورد.

د - اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اطاق تعاون موظفند در ایفاء نقش قانونی خود به عنوان مشاور سه قوه، ساز و کار لازم برای ساماندهی و هماهنگی تشکلهای اقتصادی و کسب نظرات فعالان اقتصادی را فراهم نموده و با کمک به ایجاد فضای تعامل سازنده بخش خصوصی با ارکان حکومت، در مسائل اقتصادی پیشنهادهای کارشناسانه لازم را ارائه نمایند. در این راستا، اطاقها موظفند با تأسیس واحد پایش و پیگیری اجراء سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسی، گزارشهای منظم لازم را به شورای عالی اجراء سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسی تقدیم نمایند و همچنین پیش‌نویس قانون « ایجاد فضای مساعد کارآفرینی و رفع موانع کسب و کار» را تهیه و ارائه کنند.

ماده 92- از تاریخ تصویب این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر با آن نسخ می‌گردد و مادام که در قوانین بعدی نسخ و یا اصلاح مواد و مقررات این قانون صریحاً و با ذکر نام این قانون و ماده مورد نظر قید نشود، معتبر خواهد بود.

قانون فوق مشتمل بر 92 ماده و 90 تبصره در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ هشتم بهمن ماه یکهزار و یصد و هشتاد و شش مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ 1387/3/25 از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی